

פקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], תש"ל-1970

עבודה – בטיחות בעבודה

תוכן ענינים

9	Go	פרק א': פרשנות ותחולה	
9	Go	סימן א': פרשנות	
9	Go	הגדרות	סעיף 1
11	Go	מפעל בדרך כלל	סעיף 2
11	Go	מפעלים מפורטים	סעיף 3
13	Go	כשאר העוסקים עובדי התופש	סעיף 4
13	Go	קו או שלוחה המשמשים למפעל	סעיף 5
13	Go	מקום במפעל שאינו משמש למטרותיו	סעיף 6
13	Go	פיצול ואיחוד מפעלים	סעיף 7
13	Go	מפעל תחת כיפת השמים	סעיף 8
13	Go	חצרים של המדינה או רשות מקומית	סעיף 9
13	Go	תחולה על מפעלים דרך כלל	סעיף 11
13	Go	סימן ב': תחולה לגבי המדינה	
13	Go	הגדרה	סעיף 12
13	Go	תחולה לגבי המדינה	סעיף 13
13	Go	פטור	סעיף 14
14	Go	פרק ב': בריאות	
14	Go	סימן א': נקיון וצביעה	
14	Go	הגדרות	סעיף 15
14	Go	נקיון	סעיף 16
14	Go	פעולות ניקוי דרך כלל	סעיף 17
14	Go	סיוד קירות ותקרות וצביעתם	סעיף 18
14	Go	תקנות בדבר צביעה	סעיף 19
14	Go	פטור והוראות מיוחדות	סעיף 20
14	Go	סימן ב': צפיפות	
14	Go	צפיפות	סעיף 21
14	Go	חזקת צפיפות	סעיף 22
15	Go	תקנות לענין צפיפות	סעיף 24
15	Go	סייג לחישוב	סעיף 25
15	Go	הצגת הודעה	סעיף 26
15	Go	סימן ג': איורור, תאורה וחום	
15	Go	איורור	סעיף 27
15	Go	תאורה	סעיף 28
15	Go	חלונות	סעיף 29
15	Go	מידת חום	סעיף 30
15	Go	מידת חום לעבודה בישיבה	סעיף 31
15	Go	תקנות לענין איורור, תאורה וחום	סעיף 32
15	Go	סימן ד': ניקוז רצפות	
15	Go	ניקוז רצפות	סעיף 33

15	Go	סימן ה': נוחויות	
15	Go	נוחויות	סעיף 34
16	Go	תקנות לענין נוחויות	סעיף 35
16	Go	סימן ו': השגחה רפואית	
16	Go	תקנות לענין השגחה רפואית	סעיף 36
16	Go	פרק ג': בטיחות	
16	Go	סימן א': מכוונות בדרך כלל	
16	Go	חלקים הטעונים גידור	סעיף 37
16	Go	גישה למכוונות כשאינן מגודרות	סעיף 38
17	Go	התקני בטיחות אוטומטיים	סעיף 39
17	Go	תקנות לענין התקני בטיחות אחרים	סעיף 40
17	Go	הסדרי בטיחות נוספים בקשר למסרת	סעיף 41
17	Go	פטור	סעיף 42
17	Go	תקנות לענין גידור חפצים שבמכוונות	סעיף 43
17	Go	מבנה הגידורים וקיומם	סעיף 44
17	Go	סימן ב': מבנה של מכוונות ומסחר בהן	
17	Go	הגנה על חלקים מסויימים	סעיף 45
17	Go	מסחר במכוונות וציוד	סעיף 46
18	Go	תקנות לענין מסחר במכוונות וציוד	סעיף 47
18	Go	סייג לתחולה	סעיף 48
18	Go	סימן ג': בטיחות הגישה והמעבר	
18	Go	גישה למקום עבודה	סעיף 49
18	Go	הגנה מפני נפילה	סעיף 50
18	Go	מכלים לנוזלים מסוכנים	סעיף 51
18	Go	חלק חוצה ושב במכונה אוטומטית	סעיף 52
18	Go	מכונת טוויה אוטומטית	סעיף 53
18	Go	סימן ד': משטחים, מדרגות וסולמות	
18	Go	משטחים	סעיף 54
18	Go	מדרגות	סעיף 55
18	Go	פתחים ברצפות	סעיף 56
18	Go	סולמות	סעיף 57
19	Go	סימן ה': מעליות	
19	Go	הגדרה	סעיף 58
19	Go	מבנה	סעיף 59
19	Go	הפעלה ראשונה	סעיף 59א
19	Go	בדיקה תקופתית	סעיף 60
19	Go	איסור הפעלה	סעיף 60א
19	Go	גידרה ושערים לפיר	סעיף 61
19	Go	סגירת שערים	סעיף 62
19	Go	מניעת הילכדות	סעיף 63
19	Go	עומס עבודה	סעיף 64
19	Go	מעלית לבני אדם	סעיף 65
19	Go	מעלית ישנה	סעיף 66
20	Go	מעלית מתמדת	סעיף 67
20	Go	מעלית ללא הפעלה מיכאנית	סעיף 68
20	Go	גידור פתח שבקיר	סעיף 69
20	Go	פטור	סעיף 70
20	Go	סימן ה'1: דרגנועים	
20	Go	הגדרות	סעיף 70א

20	Go	בניית דרגנוע דרישות תקן	סעיף 70ב
21	Go	הפעלה ראשונה	סעיף 70ג
21	Go	בדיקה תקופתית	סעיף 70ד
21	Go	בדיקה אחרי שינוי מהותי או תיקון מהותי	סעיף 70ה
21	Go	חובת הצמדת תווית בדרגנוע	סעיף 70ו
21	Go	קביעת חלקים שבטיחות הדרגנוע תלויה בהם	סעיף 70ז
21	Go	תקנות	סעיף 70ח
21	Go	סימן ו': שרשרות, חבלים ואבזרי הרמה	
21	Go	תחולה והגדרות	סעיף 71
21	Go	מבנה	סעיף 72
21	Go	לוח עומסי עבודה	סעיף 73
21	Go	עומס יתר	סעיף 74
22	Go	בדיקות	סעיף 75
22	Go	שימוש ראשון	סעיף 76
22	Go	ריפוי שרשרות ואבזרים	סעיף 77
22	Go	סימן ז': מכוונות הרמה	
22	Go	הגדרות	סעיף 79
22	Go	מבנה וקיום	סעיף 80
22	Go	בדיקה	סעיף 81
22	Go	מסילות	סעיף 83
22	Go	סימון עומס עבודה	סעיף 84
22	Go	עומס יתר	סעיף 85
22	Go	שימוש ראשון	סעיף 86
22	Go	עבודה במסילת עגורן עילי	סעיף 87
23	Go	סימן ח': אדים מסוכנים	
23	Go	הגדרה	סעיף 88
23	Go	תחולת הסימן	סעיף 89
23	Go	יציאה ממקום מוקף	סעיף 90
23	Go	כניסה למקום מוקף	סעיף 91
23	Go	ציוד לנשימה ולהנשמה	סעיף 92
23	Go	פטור	סעיף 93
23	Go	עבודה בתא אש	סעיף 94
23	Go	סימן ט': אבק, אדים וחמרים נפיצים ודליקים	
23	Go	הגדרה	סעיף 95
23	Go	מניעת התפוצצות	סעיף 96
23	Go	משנקים והתקנים אחרים	סעיף 97
23	Go	אדים נפיצים דליקים	סעיף 98
24	Go	חומר נפיץ או דליק	סעיף 99
24	Go	פטור	סעיף 100
24	Go	סימן י': דודי קיטור	
24	Go	אישור להתקנה	סעיף 100א
24	Go	מבנה וקיום	סעיף 101
24	Go	התקני בטיחות	סעיף 102
24	Go	כניסת אדם	סעיף 103
25	Go	בדיקה	סעיף 104
25	Go	אישור להפעלה	סעיף 105
25	Go	תנאי הפעלה	סעיף 106
25	Go	תקנות	סעיף 107
25	Go	סימן י"א: קולטי קיטור	

25	Go	מבנה וקיום	סעיף 108
25	Go	התקני בטיחות	סעיף 109
26	Go	בדיקה	סעיף 110
26	Go	אישור להפעלה	סעיף 111
26	Go	סימן י"ב: מכלי קיטור	
26	Go	הבטחת מוצא	סעיף 112
26	Go	סימן י"ג: קולטי אויר	
26	Go	מבנה וקיום	סעיף 113
26	Go	התקני בטיחות	סעיף 114
26	Go	בדיקה	סעיף 115
27	Go	אישור להפעלה	סעיף 116
27	Go	סימן י"ד: הוראות כלליות לסימנים י' עד י"ג	
27	Go	פטור	סעיף 117
27	Go	סייג לתחולה	סעיף 118
27	Go	בדיקה על ידי בודק דוודים ממשלתי	סעיף 119
27	Go	סימן י"ד1: הוראות כלליות לענין תסקירים	
27	Go	תסקירים	סעיף 119א
27	Go	סימן ט"ו: הסדרי בטיחות לשעת דליקה	
27	Go	שילוט מימלטים	סעיף 120
28	Go	גישה למימלטים	סעיף 121
28	Go	איסור נעילת דלתות	סעיף 122
28	Go	כיוון פתיחת דלתות	סעיף 123
28	Go	פיר מעלית	סעיף 124
28	Go	אזעקה	סעיף 125
28	Go	תרגילי הימלטות	סעיף 126
28	Go	סימן ט"ז: מימלטים מדליקה	
28	Go	תקנות	סעיף 127
28	Go	התקנת מימלטים וקיומם	סעיף 128
28	Go	צו מימלטים	סעיף 129
29	Go	בקשה לשינוי צו מימלטים	סעיף 130
29	Go	פרק ד': רווחה לעובדים	
29	Go	סימן א': מי שתיה	
29	Go	מי שתיה	סעיף 136
29	Go	מי שתיה מכלים	סעיף 137
29	Go	סימון	סעיף 138
29	Go	כוסות	סעיף 139
29	Go	סימן ב': רחצה	
29	Go	התקנת סידורי רחצה	סעיף 140
29	Go	פטור	סעיף 141
29	Go	סימן ג': שמירת בגדים	
29	Go	מלתחה	סעיף 142
30	Go	פטור	סעיף 143
30	Go	סימן ד': מקומות ישיבה	
30	Go	מושב לפנאי	סעיף 144
30	Go	מושב לעבודה	סעיף 145
30	Go	פטור	סעיף 146
30	Go	סימן ה': עזרה ראשונה	
30	Go	ארגז לעזרה ראשונה	סעיף 147
30	Go	ממונה על ארגז	סעיף 148

30	Go	פטור	סעיף 149
30	Go	סימן ו': תקנות לענין רווחה לעובדים	
30	Go	תחולת הסימן	סעיף 150
31	Go	תקנות רווחה	סעיף 151
31	Go	בקשת עובדים להחלת תקנות	סעיף 152
31	Go	שיתוף העובדים בניהול ובהוצאות	סעיף 153
31	Go	פרק ה': הוראות מיוחדות לענין בריאות, בטיחות ורווחה	
31	Go	סימן א': אבק ואדים	
31	Go	סילוק אבק ואדים	סעיף 154
31	Go	מנוע שריפה פנימית	סעיף 155
31	Go	סימן ב': הוראות בדבר אכילה ושתייה	
31	Go	הגדרה	סעיף 156
31	Go	חדר שאסור לאכול בו	סעיף 157
31	Go	מקום לאכילה	סעיף 158
31	Go	תקנות	סעיף 159
32	Go	סימן ג': הגנה על עינים	
32	Go	תקנות להגנה על עינים	סעיף 160
32	Go	סימן ד': ייצור גפרורים	
32	Go	איסור ייצור בזרחן	סעיף 161
32	Go	סימן ה': לחות בתהליך טקסטיל	
32	Go	תחולה	סעיף 162
32	Go	הודעה	סעיף 163
32	Go	הוראות	סעיף 164
32	Go	סימן ו': חדרים שבקומת מרתף	
32	Go	הגדרה	סעיף 165
32	Go	חובת אישור לעבודה במרתף	סעיף 166
32	Go	סמכות לפסול מרתף ישן	סעיף 167
32	Go	החלטת בית משפט שלום	סעיף 168
32	Go	ביטול תעודה	סעיף 169
32	Go	סימן ז': מכבסות	
32	Go	ויסות חום וסילוק קיטור	סעיף 170
32	Go	סימן ח': משקל משאות	
32	Go	תקנות בדבר הרמת משקל יתר	סעיף 172
33	Go	סימן ט': תקנות בטיחות, בריאות וגיהות	
33	Go	הגדרות	סעיף 172א
33	Go	תקנות לשמירת הבטיחות, הבריאות והגיהות בעבודה	סעיף 173
34	Go	תנאים לביצוע עבודה, לביצוע תפקיד בדיקה ובקרה ולמתן הרשאה	סעיף 173א
35	Go	חובות, הגבלות ותנאים החלים על מחזיק במקום העבודה, מבצע עבודה, מבצע תפקיד בדיקה ובקרה או בעל הרשאה	סעיף 173ב
36	Go	ביטול הרשאה, אי חידושה, הגבלתה או התלייתה	סעיף 173ג
36	Go	דחיית החלטה לעניין מתן הרשאה או חידושה בשל פתיחה בחקירה	סעיף 173ד
36	Go	עיון חוזר	סעיף 173ה
36	Go	השגה	סעיף 173ו
36	Go	ערעור	סעיף 173ז
37	Go	פרסום	סעיף 173ח
37	Go	החלת דינים על בעל הרשאה	סעיף 173ט
37	Go	מקום עבודה בחזקת מפעל	סעיף 174
37	Go	פרק ו': תחולות והרחבות מיוחדות	
37	Go	סימן א': חלק מבנין שהוא מפעל נפרד	

37	Go	אחריות בעל הבנין	סעיף 175
37	Go	סימן ב':	
37	Go	סימן ג': תחנות חשמל	
37	Go	הגדרות	סעיף 179
37	Go	תחולת הפקודה על תחנות חשמל וקווי חשמל	סעיף 180
38	Go	הרחבת התחולה בתקנות	סעיף 181
38	Go	סייג לתחולה	סעיף 182
38	Go	שמירת התחולה	סעיף 183
38	Go	סימן ג'1: סדנאות במוסדות חינוך	
38	Go	תחולת הפקודה על סדנאות במוסדות חינוך	סעיף 183א
38	Go	סימן ד': מוסדות	
38	Go	תחולת הפקודה במוסד צדקה וכו'	סעיף 184
39	Go	סימן ה': נמלים	
39	Go	תחולת הפקודה בשטח נמל	סעיף 185
39	Go	תחולת הפקודה על טעינת אניות, פריקתן וצידון בפחם	סעיף 186
39	Go	סימן ו': מחסנים	
39	Go	תחולת הפקודה על מחסנים	סעיף 187
40	Go	סימן ז': אניות	
40	Go	הגדרה	סעיף 188
40	Go	תחולת הפקודה על בניה ותיקון של אניות	סעיף 189
40	Go	סייג לתחולה	סעיף 190
40	Go	סימן ח': בניה ובניה הנדסית	
40	Go	תחולת הפקודה על בניה ובניה הנדסית	סעיף 191
41	Go	הודעה למפקח	סעיף 192
41	Go	סייג לתקנות בטיחות בבניה הנדסית	סעיף 193
41	Go	סימן ט': מעלית, דרגנוע או מיתקן לחץ בחצרים שאינם מפעל	
41	Go	תחולת הפקודה על מעליות, דרגנועים ומיתקני לחץ בחצרים שאינם מפעל	סעיף 194
42	Go	פרק ז': שונות	
42	Go	סימן א': פתיחת מפעל	
42	Go	הודעה על פתיחת מפעל או תפישתו	סעיף 195
42	Go	סימן ב': תקצירים ותעודות	
42	Go	הצגת תקצירים ותעודות	סעיף 196
42	Go	מסירת עותק התקנות	סעיף 197
42	Go	סימן ג': פנקס המפעל	
42	Go	פנקס המפעל	סעיף 198
43	Go	פנקס מפעל למקומות הנחשבים כמפעל	סעיף 199
43	Go	שמירת פנקסים ורשומות	סעיף 200
43	Go	סימן ג'1: אישורים לעניין מיתקני גז טבעי לצריכה	
43	Go	שמירת פנקסים ורשומות	סעיף 200א
43	Go	סימן ד': חובותיהם של עובדים	
43	Go	תחולה	סעיף 201
43	Go	איסור מעשה העלול לסכן	סעיף 202
43	Go	איסור לפגוע בהתקנים	סעיף 203
43	Go	חובה להשתמש בהתקנים	סעיף 204
43	Go	סימן ה': איסור ניכויים משכר	
43	Go	איסור ניכויים משכר	סעיף 205
43	Go	סימן ו': מצרכים שייבואם אסור	
43	Go	גפרורים בזרחן	סעיף 206

43	Go	מצרכים מחמרים האסורים בשימוש	סעיף 207
43	Go	מסחר במצרך שייבואו אסור	סעיף 208
43	Go	פרק ח': ביצוע	
43	Go	סמכויות מפקח	סעיף 209
44	Go	סמכות לענינים רפואיים	סעיף 210
44	Go	נטילת דוגמאות לאנליזה	סעיף 211
44	Go	החובה להמציא אמצעים לבקורת	סעיף 212
44	Go	החובה להמציא נסח מפנקס המפעל	סעיף 213
45	Go	תעודת מינוי של מפקח	סעיף 214
45	Go	מתן תעודות	סעיף 215
45	Go	התקנת תקנות	סעיף 216
45	Go	המצאת תעודות ומשלוחן	סעיף 217
45	Go	המצאת הודעות לאדם שבמקום התופש	סעיף 218
45	Go	פרק ט': עבירות, עונשין והליכים משפטיים	
45	Go	סימן א': האחראים	
45	Go	עבירות התופש או הבעל	סעיף 219
45	Go	בעל מכונה במקום התופש	סעיף 220
45	Go	העברייין למעשה	סעיף 221
45	Go	אחריות מנהל תאגיד או שותף	סעיף 222
45	Go	עבירות עובדים ואחרים	סעיף 223
46	Go	הפרה נפרדת לגבי כל עובד	סעיף 224
46	Go	סימן ב': עבירות ועונשין	
46	Go	עונש כשלא נקבע במפורש	סעיף 225
46	Go	צו לתיקונים	סעיף 226
46	Go	מסחר אסור	סעיף 227
46	Go	אי משלוח תסקיר למפקח אזורי	סעיף 228
46	Go	עריכת בדיקה או תסקיר שלא כראוי	סעיף 229
46	Go	שימוש במפעל ללא מימלטים מדליקה או בניגוד לצו מימלטים	סעיף 230
46	Go	תפישת מפעל בלא הודעה	סעיף 231
46	Go	פגיעה בתעודה מוצגת	סעיף 232
46	Go	מסחר במצרך שייבואו אסור	סעיף 233
46	Go	גילוי תוצאות אנליזה	סעיף 234
46	Go	הפרעה למפקח	סעיף 235
47	Go	זיוף ומרמה	סעיף 236
47	Go	הוראות בדבר עבירות נמשכות	סעיף 237
47	Go	סימן ג': הליכים משפטיים	
47	Go	צורת האישום	סעיף 238
47	Go	המצאה ומשלוח של הזמנה לדין וצו בית המשפט	סעיף 239
47	Go	הליכים כלפי אדם שבמקום התופש	סעיף 240
47	Go	רישום בפנקס כראיה	סעיף 241
48	Go	אדם במפעל ייראה כעובד בו	סעיף 242
48	Go	אישום העברייין למעשה ודינו	סעיף 243
48	Go	תביעה לשינוי הסכם או לחלוקת הוצאות בין בעל לתופש	סעיף 245
48	Go	פרק י': כללי	
48	Go	שמירת דינים	סעיף 246
48	Go	ביצוע	סעיף 247
48	Go	אגרות	סעיף 247א
49	Go	תחילה	סעיף 248
49	Go	התוספת	

49	Go	סימן א': ציוד	
49	Go	שני מדי לחות	סעיף 1
49	Go	פטור	סעיף 2
49	Go	לוח לחות וטופס לרישום	סעיף 3
49	Go	קריאת מדי לחות	סעיף 4
49	Go	הרישומים ראיה	סעיף 5
49	Go	סימן ב': הגבלת לחות	
49	Go	הגבלת לחות מלאכותית	סעיף 6
49	Go	אין להשתמש במים מזיקים	סעיף 7
49	Go	הגבלת לחות לפי שיטה מיוחדת	סעיף 8
51	Go	לוח השוואה	

פקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], תש"ל-1970*

פרק א': פרשנות ותחולה

סימן א': פרשנות

1. בפקודה זו –

הגדרות

"אדים" – עשן, גז או הבל;

"בודק דוודים מוסמך" או "בודק מוסמך", לענין סימן פלוני – מי שהמפקח הראשי הסמיכו בכתב לעשות בדיקות וניסויים לפי האמור באותו סימן;

— "בניה"

(1) עבודות הכנה והנחת יסודות לבנין, הקמת בנין, הריסתו, שינוי מבנהו, תיקונו או

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

* פורסמה **דיני מדינת ישראל** [נוסח חדש] מס' 16 מיום 30.8.1970 עמ' 337 (הנ"ח מס' 13 עמ' 335).

נקבעה בוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת ביום 5.8.1970 לפי סעיף 16 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948. נוסח זה בא במקום הפקודה שפורסמה ע"ר 1946, תוס' 1 מ' 1472, עמ' 60; ס"ח 164, תשי"ד, עמ' 208; ס"ח 382, תשכ"ג, עמ' 6.

תוקנה ס"ת תשל"ד מס' 745 מיום 23.8.1974 עמ' 136 (ה"ח תשל"ד מס' 1089 עמ' 16) – תיקון מס' 1.

ק"ת תשל"ח מס' 3810 מיום 1.2.1978 עמ' 659 – צו תשל"ח-1978.

ס"ח תשמ"א מס' 1025 מיום 26.5.1981 עמ' 274 (ה"ח תש"ס מס' 1458 עמ' 256) – תיקון מס' 2; תחילתו ביום 1.8.1981.

ס"ח תשמ"ב מס' 1051 מיום 21.5.1982 עמ' 166 (**ה"ח תש"ס מס' 1472** עמ' 335) – תיקון מס' 3 בסעיף 16 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה (תיקון מס' 2), תשמ"ב-1982.

ס"ח תשמ"ד מס' 1101 מיום 30.12.1983 עמ' 34 (ה"ח תשמ"ד מס' 1652 עמ' 88) – תיקון מס' 4.

ס"ח תשמ"ט מס' 1286 מיום 29.9.1989 עמ' 114 (**ה"ח תשמ"ט מס' 1940** עמ' 110) – תיקון מס' 5 בסעיף 35 לחוק הגז (בטיחות ורישוי), תשמ"ט-1989; תחילתו ביום 1.12.1989.

ס"ח תשס"ה מס' 2013 מיום 14.7.2005 עמ' 692 (**ה"ח הכנסת תשס"ה מס' 76** עמ' 142) – תיקון מס' 6; תחילתו ביום 14.7.2006 ור' סעיף 8 לענין תחילה ותחולה.

ס"ח תשס"ז מס' 2109 מיום 8.8.2007 עמ' 453 (**ה"ח הכנסת תשס"ז מס' 143** עמ' 140) – הוראת שעה בסעיף 11 לחוק זכויות לאנשים עם מוגבלות המועסקים כמשחקמים (הוראת שעה), תשס"ז-2007; תחילתה 60 ימים מיום פרסומה ותוקפה לעשר שנים מיום פרסומה (תוקנה **ס"ח תשע"ב מס' 2374** מיום 2.8.2012 עמ' 592 (**ה"ח הממשלה תשע"ב מס' 709** עמ' 1220) – הוראת שעה (תיקון) (תשע"ב-2012).

ס"ח תשע"ד מס' 2459 מיום 15.7.2014 עמ' 600 (**ה"ח הכנסת תשע"ד מס' 535** עמ' 44) – תיקון מס' 7 בחוק להחלפת המונח מעביד (תיקוני חקיקה), תשע"ד-2014.

ס"ח תשע"ו מס' 2510 מיום 30.11.2015 עמ' 72 (**"ה"ח הממשלה תשע"ה מס' 951** עמ' 1352) – תיקון מס' 8 בסעיף 28 לחוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2015 ו-2016), תשע"ו-2015 ; תחילתו ביום 1.12.2015.

ס"ח תשע"ו מס' 2525 מיום 28.1.2016 עמ' 350 (**ה"ח הממשלה תשע"ח מס' 893** עמ' 78) – תיקון מס' 9; ר' סעיף 8 לענין הוראות מעבר. תוקן **ק"ת תשע"ח מס' 8031** מיום 2.7.2018 עמ' 2263 – צו תשע"ח-2018 (הארכת תקופה); תחילתו ביום 28.1.2018 ור' סעיף 1 לענין הוראת מעבר. **ק"ת תשע"ח מס' 8068** מיום 5.9.2018 עמ' 2769 – צו (מס' 2) תשע"ח-2018 (הארכת תקופה); תחילתו ביום 28.7.2018 ור' סעיף 1 לענין הוראת מעבר.

8. (א) מי שערב תחילתו של חוק זה היתה לו הרשאה, כהגדרתה בסעיף 172א לפקודה כנוסחו בחוק זה, בתוקף, יראו אותו כאילו קיבל הרשאה לפי הפקודה כנוסחה בחוק זה, והרשאתו תעמוד בתוקפה עד פקיעתה או במשך חמש שנים מיום תחילתו של חוק זה, לפי המוקדם, והכול אלא אם כן בוטלה או הותלתה קודם לכן.

(ב) הנחיות והוראות נוהל הקובעות דרישות לבטיחות שהוצאו מכוח הפקודה, ופורסמו באתר האינטרנט של משרד הכלכלה והתעשייה ערב תחילתו של חוק זה, ימשיכו לחול וינהגו לפיהן, ויראו אותן כמנויות בתקנות, עד לביטולן או עד שייקבעו הוראות שיתליפן אותן לפי הפקודה כנוסחה בחוק זה, או עד תום שנתיים מיום תחילתו של חוק זה, לפי המוקדם; שר הכלכלה והתעשייה, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, רשאי להאריך, בצו, את התקופה האמורה בתקופות נוספות של שישה חודשים כל אחת, ובלבד שסך כל תקופות ההארכה לא יעלה על שנתיים.

ס"ח תשע"ז מס' 2648 מיום 12.7.2017 עמ' 1016 (ה"ח הכנסת תשע"ז מס' 712 עמ' 192) – תיקון מס' 10.

ולמעט בניה הנדסית; קיומו, לרבות חידושם של מילוי המשקים או של הקישוט וניקוי חיצוני של המבנה

(2) עבודות להתקנת מערכות למים, לביוב, לחשמל, להסקה או לתקשורת ועבודות כיוצא באלה, ובלבד שמבצעים אותן אגב הקמת בנין או אגב הקמתו של מבנה שהקמתו הוגדרה כבניה הנדסית;

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

— "בניה הנדסית"

(1) בניה של קו או שלוחה של מסילת ברזל;

(2) בניית מספן, מבדוק, נמל, נתיב שיט פנימי, מנהרה, גשר, מכוך-מים, מאגר, קו צינורות, מוביל מים, ביב או מכוך ביוב, הריסתם, שינוי מבנם ותיקונם, לרבות חידושם של מילוי המשקים ושל הצבע;

(3) כל בניה אחרת שנקבעה;

"בעל", לענין חצרים – אדם המקבל אותה שעה דמי שכירות או רווחים מן החצרים, בין בזכות עצמו ובין כשלוח או כנאמן של אחר, או שהיה מקבל אילו החצרים היו מושכרים;

“דוד קיטור” – מכל סגור שבו מיוצר למטרה כלשהי קיטור תחת לחץ גדול מלחץ אטמוספרי, לרבות חוסך המשמש לחימום מים המסופקים למכל כאמור ומשחן המשמש לחימום קיטור;

"חבלת גוף" – לרבות פגיעה בבריאות;

"חצרים לשכירות כוח" – (נמחקה);

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

"לחץ עבודה מותר", לענין מיתקן לחץ – הלחץ שאין לעבור עליו כפי שפורש בתעודה או בתסקיר שניתנו לפי ההוראות הקובעות שבפרק ג';

"מחצבה" – חפירה לשם כריית אבן, לרבות אבן סיד, אבן חול, אבן חול גירי או בזלת למיניהן, או לשם כריית צפחה, שחם או סלע וולקאני או מיטאמורפי אחר, קווארץ, שיש, צור, גיר, צרורות, חול, חימר או גבס, יחד עם המבנים, המיתקנים, הציוד, המכונות, מסילות הברזל, ההתקנים, המחסנים והמקומות לשפיכת פסולת השייכים לחפירה או המשמשים אותה;

“מכל קיטור” – מכל, למעט צינור לקיטור או נחשון לקיטור, הבנוי עם מוצא קבע לאטמוספירה או לחלל שבו הלחץ אינו עולה על הלחץ האטמוספרי, והוא מכל שדרכו עובר קיטור בלחץ אטמוספרי, או בלחץ הקרוב לזה, לשם חימום, הרתחה, ייבוש, אידוי או מטרה דומה;

"מיתקן לחץ" – דוד קיטור, קולט קיטור או קולט אויר ;

"מכונות" – לרבות התקן מיכאני ורצועת הנע;

"ממסרת" – גל, גלגל, תוף, גלגלון, מערכת גלגלונים הדוקים ורפויים, מחבר, מצמד, רצועת הנע וכל אמצעי אחר שבו נמסרת התנועה של מניע ראשי למכונה או להתקן או מתקבלת על ידי מכונה או התקן;

"מניע ראשי" – מכונה, מנוע או התקן אחר המספק כוח מיכאני הנובע מקיטור, ממים, מרוח, מחשמל, משריפת דלק או ממקור אחר ;

"מסילת ברזל" – מסילת ברזל המשמשת לתעבורה ציבורית של נוסעים או של טובין או לתעבורה אחרת, לרבות מיתקנים המשמשים בקשר למסילת הברזל ולצרכיה;

"מעסיק" – לרבות חבר בני אדם, מואגד או בלתי מואגד, ונציגו החוקי של מעסיק שנפטר; לגבי חבר של אגודה שיתופית רשומה העוסק בעבודה המבוצעת על ידי אותה אגודה, יראו לענין פקודה זו את האגודה כמעסיק של החבר ואת החבר כעובד האגודה, אף-על-פי שהוא מקבל גמול עבודתו, כולו או מקצתו, על ידי השתתפות ברווחי האגודה או בהכנסתה ברוטו;

(תיקון מס' 7)
תשע"ד-2014

"מעלית" – מיתקן המשמש לתנועת בני אדם או טובין בין רבדים קבועים, אשר לו תא או דוכן הנע במסלול מאונך או כמעט מאונך ותנועתו מוגבלת על ידי מכוון ;

(תיקון מס' 2)
תשמ"א-1981

"מפקח", "מפקח ראשי" – מי שנתמנה לפי חוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד-1954, להיות מפקח עבודה, סגן מפקח עבודה ראשי או מפקח עבודה ראשי, לפי הענין, ו"מפקח אזורי", לענין מפעל פלוני – מי שנתמנה לפי החוק האמור להיות מפקח עבודה אזורי באזור שבו נמצא המפעל:

(תיקון מס' 3)
תשמ"ב-1982

"נוחיות" – משתנות, בתי כסא עם אסלה להדחה, בתי כסא מעל בור, בתי כסא יבשים למיניהם ונוחיות כיוצא באלה;

"נמל" – בין טבעי ובין מלאכותי, לרבות שפך-נהר, נהר בר-ניווט, מזח ושאר מיתקנים אשר בתוכם או על ידם יכולות אניות למצוא מחסה, להטעין או לפרוק טובין או להעלות או להוריד נוסעים;

"נקבע" – נקבע על ידי השר בתקנות;

"סוג או הגדר", לענין מפעלים – לרבות תיאורה של קבוצת מפעלים לפי מקום הימצאם;

"עבודה רצופה" – עבודה הנמשכת ללא הפסקה של חצי שעה או יותר;

"עובד" – לרבות עובד עצמאי;

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

"פנקס המפעל" – הפנקס המנוהל והמוחזק לפי הוראות סעיף 198 או סעיף 199;

"קולט אויר" – אחד מאלה:

(1) מכל המיועד להכיל אויר דחוס והמחובר למדחס, למעט צינור או נחשון או חלק של מדחס או אבזור;

(2) מכל קבוע המיועד להכיל אויר דחוס או גזי פליטה דחוסים והמשמש להתנעת מנוע של שריפה פנימית;

(3) מכל קבוע או מיטלטל המשמש לריסוס צבע, לכה או חומר דומה בכוח אויר דחוס, למעט חלק של אקדח ריסוס;

(4) מכל לשמן המופלט ממנו בכוח אויר דחוס;

"קולט קיטור" – מכל או מיתקן המשמש להכיל קיטור בלחץ גדול מלחץ אטמוספרי, למעט דוד קיטור, מכל קיטור, צינור או נחשון לקיטור וחלק ממניע ראשי;

"קיים" – קיים במצב יעיל, בכושר הפעלה יעיל, ובמתקן היטב, ובמקום המיועד למדרך אדם – במצב המונע החלקה;

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

"רצועת הנע" – לרבות סרט או חבל המשמשים להנעת מכונות;

"תהליך" – לרבות השימוש בקיטור;

"השר" – שר הכלכלה והתעשייה¹.

(תיקון מס' 9)
תשנ"ו-2016

2. מפעל הוא חצרים שבהם או בגידרתם או מסביב להם עובדים בני אדם בעבודת כפיים בתהליך המשמש לעשיית מצרך או חלק של מצרך, שינוי, תיקונו, עיטור, גימור, ניקוי, רחיצתו, פירוקו, הריסתו או הכשרתו למכירה, או הכרוך באלה, ונתקיימו בחצרים שתי אלה:

(1) פעולת המפעל היא דרך משל-יד או לשם השתכרות;

(2) אם מועסקים שם עובדים שכירים – יש למעסיקם זכות גישה או זכות שליטה.

מפעל בדרך כלל
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974
(תיקון מס' 7)
תשנ"ד-2014

3. אף החצרים המנויים להלן, שבהם עובדים בני אדם בעבודת כפיים, בכלל מפעל הם, גם אם אינם כן לפי ההגדרה בסעיף 2, ואלה הם:

(1) מקום שבו נעשית פעולה לשם מטרת נפט כמשמעותה בסעיף 44 לחוק הנפט, תשי"ב-1952;

(2) מכרה כמשמעותו בפקודת המכרות;

(3) מחצבה;

(4) חצרים שבהם עוסקים באינקול, בקיפול, בגלילה, בהשלמה או באריזה של מטווה או אריג;

(5) מספנה או מבדוק יבש, לרבות סביבתם, שבהם בונים, בונים מחדש, מתקנים, מכללים

מפעלים מפורטים
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

¹ סמכויותיו הועברו לשר הרווחה והשירותים החברתיים: ["פ תשע"ז מס' 7394](#) מיום 7.12.2016 עמ' 1312.

C:\Users\038723508\Desktop\חומר לאתר\פיקודת הבטיחות בעבודה.doc

- (17) מסעדה צמודה למפעל; לענין זה –
- (א) "מסעדה" – כל מקום שבו מכינים מאכלים לצריכה במקום;
- (ב) רשאי שר העבודה לקבוע תנאים לענין תפוסתו של מלון או לענין היקף השירות הניתן במסעדות הצמודות לו, שלפיהם יראו מסעדה הצמודה למלון כמפעל;
- (18) מכבסה ובה מכונות כביסה לשירות עצמי של הלקוחות;
- (19) בית מלאכה או מפעל השייכים לאגודה שיתופית חקלאית, אף אם פעולתם אינה דרך משלח יד או לשם השתכרות.
4. (א) במקום שבו עובד אדם ברשותו של תופש המקום או לפי הסכם עמו בעבודה שהיתה עושה את המקום למפעל אילו היה אותו אדם עובדו של התופש, יראו אותו כמפעל לענין פקודה זו.
- (ב) "תופש המקום", לענין סעיף זה – לרבות בעל המקום.
5. קו פסים או שלוחה שלו, המשמשים בקשר למפעל ולצרכיו ואינם חלק ממסילת ברזל, יראו אותם כחלק מהמפעל; היו משמשים בקשר למפעלים אחדים התפזשים בידי תופשים שונים, יראו אותם כמפעל נפרד.
6. מקום הנמצא בגדרתו של מפעל או מסביב לו ומשמש רק למטרה שאינה לצרכי התהליכים המבוצעים במפעל, לא יראוהו כחלק מן המפעל לענין פקודה זו, אבל אם מבחינה אחרת היה המקום בגדר מפעל יראוהו כמפעל נפרד.
7. (א) המפקח הראשי רשאי לאשר בכתב שיראו חלק ממפעל כמפעל נפרד, ומפעלים אחדים – כמפעל אחד.
- (ב) השר רשאי להורות בתעודה לענין פקודה זו, כולם או מקצתם, שיראו ענפים שונים או מחלקות שונות של פעולה במפעל אחד כמפעלים נפרדים.
8. אין חצרים יוצאים מכלל מפעל משום כך בלבד שהם תחת כיפת השמים.
9. (א) אין חצרים השייכים למדינה או לרשות מקומית או התפזשים על ידיהן יוצאים מכלל מפעל משום כך בלבד שהפעולה בהם אינה דרך משלח-יד או לשם השתכרות.
- (ב) אין בניה ובניה הנדסית המבוצעות על ידי המדינה או רשות מקומית או בשבילן יוצאות מתחולת הפקודה משום כך בלבד שהפעולה בהן אינה דרך משלח-יד או לשם השתכרות.
10. (בוטל).
11. הוראות פקודה זו יחולו רק על מפעלים כפי שהוגדרו בפקודה זו, זולת אם יש בה הוראה מפורשת אחרת לענין זה, אולם הן יחולו על כל המפעלים כאמור אם אין כוונה אחרת משתמעת.
- סימן ב': תחולה לגבי המדינה
12. בסימן זה, "מקום הנחשב כמפעל" – חצרים או מקום שבהם או עליהם חלות הוראות פקודה זו, כולן או מקצתן, לפי הוראות סעיפים 180, 184, 185, 187, 191 או 194.
13. הוראות פקודה זו, כולן או מקצתן לפי הענין, יחולו על מפעל ועל מקום הנחשב כמפעל השייכים למדינה או התפזשים על ידיה, או שבהם מבוצעות בניה או בניה הנדסית על ידי המדינה או בשבילה.
14. בנסיבות של שעת חירום רשאי השר בתקנות, במידה ולתקופה המפורשות בהן, לפטור מפקודה זו –
- (1) כל מפעל ומקום הנחשב כמפעל האמורים בסעיף 13;
- (2) כל מפעל ומקום הנחשב כמפעל לענין עבודה הנעשית בשביל המדינה.

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974
(תיקון מס' 2)
תשמ"א-1981

כשאין העוסקים
עובדי התופש
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

קו או שלוחה
המשמשים למפעל

מקום במפעל שאינו
משמש למטרותיו

פיצול ואיחוד
מפעלים

מפעל תחת כיפת
השמים
חצרים של המדינה או
רשות מקומית

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

תחולה על מפעלים
דרך כלל

הגדרה

תחולה לגבי המדינה

פטור

פרק ב': בריאות

סימן א': נקיון וצביעה

15. בסימן זה –
 "צבע" – צבע בצבע שמן או בחומר אחר שאושר לענין סימן זה בתקנות שהתקין השר, או חפה בלכה;
 "קירות ותקרות" – כל קיר פנימי, מחיצה, תקרה וקירוי של החדרים, וכל קיר, דופן וקירוי של המסדרונות ושל חדרי המדרגות.
 16. (א) מפעל יוחזק במצב נקי וללא צחנה הבאה מביב, מנוחיות או ממטרד.
 (ב) שאר הוראות סימן זה לא יפגעו בכללותה של הוראת סעיף קטן (א).
 17. (א) יום יסולקו בשיטה נאותה לכלוך ואשפה שנצטברו על הרצפות והשולחנות של חדרי עבודה ובחדרי המדרגות ובמסדרונות.
 (ב) לפחות אחת לשבוע תנוקה הרצפה בכל חדר עבודה בשטיפה, או – אם יעיל וראוי הדבר – בטאטוא או בשיטה אחרת.
 18. (א) קירות ותקרות יוחזקו כלהלן:
 (1) אם פניהם חלקים ובלתי חדירים, יש לנקותם אחת לארבעה חדשים לפחות במים חמים ובסבון או בחומר ניקוי מתאים אחר;
 (2) אם מחזיקים אותם צבועים, יש לנקותם אחת לארבעה עשר חדשים לפחות במים חמים ובסבון או בחומר ניקוי מתאים אחר, ויש לחזור ולצבעם אחת לשבע שנים לפחות;
 (3) קירות ותקרות אחרים יהיו מסויידים, ויש לחזור ולסיידם אחת לארבעה עשר חדשים לפחות.
 (ב) מפקח אזורי רשאי לאשר שיטת ניקוי אחרת במקום השיטה האמורה בפסקאות (1) ו-(2) של סעיף קטן (א).
 (ג) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על מפעל שבו עובדים פחות מעשרה בני-אדם ואין משתמשים בכוח מיכאני, אלא אם המפקח האזורי דרש זאת.
 19. לענין סעיף 18(א) (2) רשאי השר בתקנות לקבוע לצביעה מחדש תקופות קצרות משבע שנים ובלבד שלא יהיו קצרות מארבעה עשר חדשים.
 20. נראה למפקח אזורי שבמפעל פלוני או בחלק ממנו אין החזקתו במצב נקי מצריכה קיומן של הוראות סימן זה, או שמפאת נסיבות מיוחדות אין ההוראות האמורות מתאימות או מספיקות להחזקתו במצב נקי, רשאי הוא, אם ראה למתאים, להורות בתעודה שההוראות לא יחולו על אותו מפעל או חלק ממנו, או שיחולו בשינויים שנקבעו בתעודה האמורה.
 סימן ב': צפיפות
 21. (א) מפעל, שעה שנעשית בו עבודה, לא תהיה בו צפיפות במידה העלולה לגרום לפגיעה בבריאותם של העובדים בו.
 (ב) שאר הוראות סימן זה לא יפגעו בכללותה של הוראת סעיף קטן (א).
 22. יראו שיש במפעל צפיפות במידה האמורה בסעיף 21 אם מספר העובדים בזמן אחד בחדר עבודה הוא כדי כך שנפח החלל העולה לכל עובד באותו חדר הוא פחות מאחד עשר מטרים מעוקבים ובמפעל או בחלק ממנו שלא היה קיים ביום תחילתו של חוק לתיקון פקודת הבטיחות בעבודה, תשל"ד-1974 – מאחד עשר וחצי מטרים מעוקבים.
 23. נוכח המפקח הראשי כי מנסיבות מיוחדות שבהם מתנהלת העבודה בחדר עבודה אין זה מתאים או נחוץ להחיל על אותו חדר את הוראת סעיף 22, רשאי הוא בתעודה לפטור אותו חדר ממנה בתנאים שיפורשו בתעודה האמורה.

24. השר רשאי בתקנות להורות על הגדלת נפח החלל לעובד שיש ליתן לפי סעיף 22; תקנות כאמור יכול שיותקנו לסוג או הגדר של מפעל או חלק ממפעל או לתהליך.
25. בחישוב נפח החלל לענין סימן זה לא יבוא בחשבון החלל שהוא יותר מ-4.25 מטרים מעל הרצפה ובמפעל או בחלק ממנו שלא היה קיים ביום תחילתו של חוק לתיקון פקודת הבטיחות בעבודה, תשל"ד-1974 – משלושה מטרים מעל הרצפה. ואם בחדר יש יציע יראו את היציע כאילו הוא חדר לחוד.
26. על פי דרישת המפקח האזורי, תוצג בחדר העבודה הודעה על מספר בני האדם שמותר להעסיקם באותו חדר בהתאם להוראות סימן זה.
- סימן ג': איזורור, תאורה וחום
27. אמצעים יעילים ונאותים יינקטו כדי להשיג ולקיים, על ידי מחזור אויר צח, אוורור מספיק בכל חדר עבודה, וכדי ליטול, במידה שהדבר מעשי, נזקם של אדים, אבק וזוהמה אחרת העלולים להזיק לבריאות והמתהווים תוך כדי תהליך או עבודה המבוצעים במפעל.
28. אמצעים יעילים יינקטו כדי להשיג ולקיים תאורה מספיקה ונאותה, טבעית או מלאכותית, בכל חלק ממפעל שבני אדם עובדים בו.
29. חלונות וצוהרים מזוגים המשמשים לתאורה בחדר עבודה יהיו, במידה שהדבר מעשי, מוחזקים במצב נקי מבית ומחוץ וללא הפרעה לחדירת אור, אך אין הוראה זו באה למנוע בעד סידום או הצלם של חלונות וצוהרים לשם הגנה מפני חום או אור חזק.
30. אמצעים יעילים יינקטו כדי להשיג ולקיים מידת חום סבירה בכל חדר עבודה, אך אין להשתמש בשיטה הגורמת לפליטת אדים לתוך האויר בחדר, שיש בהם לפי מהותם וכמותם לגרום פגיעה לעובדים בחדר או להטרידם.
31. בחדר עבודה שבו העבודה בחלק ניכר נעשית בישיבה ואינה דורשת מאמץ גופני ממש, לא יראו מידת חום של פחות מ-16 מעלות צלסיוס, לאחר השעה הראשונה, כמידת חום סבירה כל זמן שעובדים, ולפי דרישת המפקח האזורי יותקן ויקויים בו מדחום במצב מתאים.
32. (א) השר רשאי בתקנות לקבוע תקן –
(1) לאיזורור מספיק למפעלים;
(2) לתאורה מספיקה למפעלים או לתהליך;
(3) למידת חום סבירה למפעלים, והתקן יכול, בין השאר, לשנות את הוראות סעיף 31 בענין מידת החום, לאסור כל שיטה של הסקה אם לדעתו השיטה עלולה לפגוע בעובדים, ולהורות על התקנת מדי-חום וקיומם במקומות ובמצבים שיקבע.
- (ב) תקנות למפעלים לפי סעיף זה יכול שיהיו כלליות או לסוג או הגדר פלוני של מפעלים או חלקיהם.
- (ג) תקנות לפי סעיף זה, שיוחדו למפעלים שעיקר עיסוקם ייצור, מילוי, החסנה, הולכה, הובלה או שיווק של גז יותקנו לאחר התייעצות עם שר האנרגיה והתשתית.
- סימן ד': ניקוח רצפות
33. היה תהליך גורם להרטבת הרצפה עד כדי כך שאפשר לנקז את הנוזלים, יינקטו ויקוימו אמצעים יעילים לניקוזם.
- סימן ה': נוחויות
34. (א) יש להתקין נוחויות מספיקות ונאותות בשביל העובדים במפעל, לקיימן ולהחזיקן במצב נקי ולנקוט אמצעים יעילים לתאורתן.
- (ב) אם במפעל עובדים או עתידים לעבוד גברים ונשים יותקנו נוחויות נפרדות לכל מין, זולת אם עובדים בו רק בני משפחה אחת הגרים שם.

35. השר רשאי בתקנות לקבוע מה הן נוחיות מתאימות ומספיקות למפעלים או לסוג או הגדר של מפעלים.

תקנות לענין נוחיות

סימן ו': השגחה רפואית

36. (א) השר רשאי לחייב בתקנות קיום סידורים סבירים שיפורטו בהן לשם השגחה רפואית על עובדים או על סוג עובדים במפעל או בסוג או הגדר פלוני של מפעלים אם נראה לו שנתקיימה אחת מאלה:

תקנות לענין השגחה רפואית

(1) אירעו או יש חשש סביר שיאירעו מקרי מחלה שיש ליחסם לעבודה, לחמרים או לתהליך שבמפעל;

(2) מחמת שינוי בתהליך או בחמרים המשמשים בו עשויה להתהוות סכנת פגיעה בבריאותם של עובדים באותו תהליך;

(3) מחמת הנהגת תהליך חדש או הכנסת חומר חדש לשימוש בתהליך פלוני עשויה להתהוות סכנת פגיעה בבריאותם של עובדים באותם תהליכים.

(ב) תקנות לפי סעיף זה לא יחייבו טיפול רפואי שאינו בגדר עזרה ראשונה או טיפול מונע.

פרק ג': בטיחות

סימן א': מכונות בדרך כלל

37. כל אחד מחלקים אלה יגודר לבטח:

חלקים הסעונים גידור

(1) במנועים חשמליים, בגנרטורים חשמליים ובממירים סיבוביים – כל חלק שלהם וכל גלגל תנופה המחובר אליהם במישרין;

(2) בכל מניע ראשי, חוץ ממניעים ראשיים כאמור בפסקה (1) – כל חלק נע שלו וכל גלגל תנופה המחובר אליו במישרין, בין שהמניע הראשי או גלגל התנופה נמצאים בבית מכונות ובין אם לאו;

(3) בממסרת – כל חלק שלה;

(4) במכונות שאינן מניע ראשי או ממסרת – כל חלק מסוכן שבהן

(5) במחרטה – כל חלק של מוט-גלם הבולט מעבר לראש המחרטה;

(6) בגלגל מים או בטורבינה המונעת במים – התעלה העליונה והתעלה התחתונה;

(7) בכל מנוע, מיתקן או ציוד אחר האמורים בפסקאות (1) עד (6) שהם מוצרי המפעל, בין שהם מיועדים לשיווק ובין שהם מיועדים לשימוש במפעל, כשהם מופעלים לשם התאמה, הרצה, ניסוי או הצגה – כל חלק שלהם הטעון גידור בהתאם לפסקאות (1) עד (6), לפי הענין;

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

זולת אם הוא חלק מן האמורים בפסקאות (1), (3), (4), (5) או (7) והוא הוצב או נבנה כך שיש בו אותה מידת בטיחות לכל העובד בחצרים כאילו גודר לבטח.

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

38. (א) כשבאים לקבוע, לענין סעיף 37, אם חלק הטעון גידור הוצב או נבנה כך שיש בו אותה מידת בטיחות לכל העובד בחצרים כאילו גודר לבטח, לא יבוא בחשבון אדם כשיר המבצע פעולה במכונות שבתנועה, או פעולה בממסרת שבתנועה, בתנאים אלה:

גישה למכונות כשאין מגודרות (תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(1) הוא לבוש סרבל עשוי חתיכה אחת, הדוק לגוף ובמצב תקין, רכוס באמצעי שאינו מניח קצוות חשופים ורפויים ובלי כיסים חיצוניים חוץ מכיס אחורי; תנאי זה לא יחול על מכוונן מכונת כלים או מכונאי מיומן אחר המועסק בכיווןן מכונה שמתפקידו לכווננה;

(2) כל סולם המשמש בביצוע הפעולה קבוע לבטח, קשור לבטח או מוחזק היטב בידי אדם אחר.

(ב) בסעיף זה –

(תיקון מס' 10)
תשע"ז-2017

"אדם כשיר" – מי שהגיע לגיל שמונה עשרה ונתמלאו בו שתי אלה:

(1) הוא נתמנה על ידי תופש המפעל, מינוי בכתב שצורף לפנקס המפעל, לבצע פעולות במכונות שבתנועה ופעולות בממסרת שבתנועה, כולן או מקצתן, כפי שפורש בכתב המינוי, וקיבל מאת התופש עותק של כתב המינוי בחתימת ידו;

(2) הוא הוכשר במידה מספקת לעבודה הכרוכה בכל פעולה שהוסמך במינויו לבצע, ומכיר את הסכנות הכרוכות במכונות שבתנועה ובממסרת שבתנועה הנובעות מפעולה כאמור;

"פעולה במכונות שבתנועה" – בדיקת חלק של מכונות, או סיכה או כיוון שנתגלה בהם צורך מידי תוך כדי הבדיקה, שצריך לבצעם כשהחלק בתנועה;

"פעולה בממסרת שבתנועה" – סיכה בממסרת המשמשת בתהליך רצוף, או הרכבה או העברה של רצועת הנע שבממסרת כאמור, אם אישר המפקח הראשי בתעודה למפעל, שנחה דעתו כי מחמת רציפות התהליך עשויה עצירת הממסרת לפגוע קשה בביצוע התהליך, והפעולה נעשית בשיטה ובנסיבות שנקבעו בתעודה האמורה ובהתאם לתנאים שפורשו בה.

39. חלק מסוכן במכונות כאמור בסעיף 37(4) שמחמת מהות הפעולה אין להשיג את בטיחותו באמצעות מגן קבוע, יראו כאילו נתמלאו דרישות סעיף 37 אם הותקן התקן המונע באופן אוטומטי את המפעיל מלכבד במגע עם אותו חלק.

התקני בטיחות אוטומטיים

40. (א) שוכנע השר כי למכונות מסוג פלוני ניתן להשיג התקן בטיחות מטיפוס או מהגדר פלוני המתאים לשימוש עם אותן מכונות והמונע חשיפתו של חלק מסוכן בהן כשהן בתנועה, או העוצר מכונה מיד במקרה של סכנה – רשאי הוא בתקנות להורות שיותקן התקן כאמור לשימוש עם מכונות מן הסוג שיפורש בתקנות.

תקנות לענין התקני בטיחות אחרים

(ב) במשפט על הפרת הוראה לפי סעיף זה תהא זו הגנה מספקת אם יוכח שהתקן אחר, יעיל לפחות באותה מידה, היה בשימוש עם המכונות שבהן אירעה ההפרה.

41. (א) בכל חדר או מקום שנעשית בהם עבודה יש לספק ולקיים התקנים יעילים שבהם אפשר לנתק מיד את הכוח מן הממסרת שבחדר או במקום.

הסדרי בטיחות נוספים בקשר

(ב) יש לספק ולקיים מכשיר עיתוק נאות או התקן מיכאני יעיל אחר ולהשתמש בו כדי להעביר רצועת הנע בין גלגלונים שהם חלק מממסרת מהדוק לרפוי או להיפך, והוא יהיה עשוי, מושם ומקויים באופן המונע את רצועת הנע מלזחול בחזרה אל הגלגלון ההדוק.

(ג) רצועת הנע, כשאין משתמשים בה, לא תהא נחה או נעה על גל סובב שהוא ממסרת.

42. שוכנע השר שבגלל נסיבות מיוחדות אין צורך, או אין זה מעשי, למלא דרישה מדרישות סעיף 41, רשאי הוא להורות שאותה דרישה לא תחול באותן נסיבות.

פטור

43. השר רשאי להתקין, לענין מכונה פלונית או תהליך פלוני שמכונה משמשת לו, תקנות הדורשות לגדר חמרים או חפצים שהם מסוכנים שעה שהם בתנועה במכונה.

תקנות לענין גידור חפצים שבמכונות

44. כל גידור או התקן בטיחות אחר שהותקנו בהתאם להוראות הקודמות של סימן זה יהיו בנויים מבנה של ממש, יקוימו תמיד ויוחזקו במקומם כל עוד החלקים הטעונים גידור או התקן בטיחות אחר נמצאים בתנועה או בשימוש, זולת אם יש הכרח שיהיו חשופים לבדיקה, או לסיכה או לכיוון שנתגלה בהם צורך מידי תוך כדי הבדיקה, ונתמלאו כל הדרישות של סעיף 38.

מבנה הגידורים וקיומם

סימן ב': מבנה של מכונות ומסחר בהן

45. מכונה המיועדת להפעלה בכוח מיכאני –

הגנה על חלקים מסויימים

(1) כל בורג הידוק, לולב או יתד של כל גל סובב, כוש, גלגל או סבבת שיניים יהיו משוקעים, מסוככים או מוגנים באופן יעיל אחר כדי למנוע סכנה;

(2) כל תשלובת של גלגלי שיניים או של גלגלי חיכוך, שאינה דורשת כיוון תדיר שעה שהיא בתנועה, תהא מסוככת מכל צד, זולת אם הוצבה כך שיש בה אותה מידה של בטיחות כאילו היתה מסוככת מכל צד.

46. מכונה המיועדת להפעלה בכוח מיכאני ואינה ממלאה אחרי דרישות סעיף 45, לא ימכרנה אדם ולא ישכירנה לשימוש במפעל בישראל ובחזקת סוכן של מוכר או משכיר לא יגרום ולא יביא

מסחר במכונות וציוד

אדם למכירתה או להשכרתה לשימוש במפעל בישראל.	תקנות לענין מסחר במכונות וציוד
47. השר רשאי להרחיב את הוראות סעיף 46 על מכונות, מיתקנים או ציוד שאינם ממלאים אחרי דרישות של פקודה זו או של תקנה שהותקנה לפיה, הכל כפי שיפרש בתקנות; תקנות לפי סעיף זה יכול שיתייחסו למכונות, למיתקנים או לציוד בתהליך מפורש.	סייג לתחולה
48. הוראות סימן זה לא יחולו על מכונה שהוחל בבנייתה לפני כ"ז בשבט תש"ו (29 בינואר 1946) ותקנות לפי סעיף 47 לא יחולו על מכונות, מיתקנים או ציוד שהוחל בבנייתם לפני התקנתן.	גישה למקום עבודה (תיקון מס' 1) תשל"ד-1974
סימן ג': בטיחות הגישה והמעבר	
49. אמצעי גישה בטוחים לכל מקום שאדם צריך לעבוד בו אי-פעם יותקנו ויקויימו ככל שהדבר מעשי במידה סבירה; בלי לגרוע מכלליות הוראה זו –	
(1) בחדר עבודה יותקנו ויקויימו מעברים נאותים; (2) המעברים בחדרי העבודה ויתר המעברים והמדרגות בבנין יהיו ללא הפרעה של חמרים, חפצים, ציוד או כלים; (3) המקום שבו מבצע העובד את עבודתו יותקן ויקויימו במצב בטוח.	הגנה מפני נפילה
50. היה אדם צריך לעבוד במקום שממנו הוא עלול ליפול יותר משני מטרים, ואין המקום מאפשר אחיזת רגל בטוחה, ולפי הצורך – אחיזת יד בטוחה, יותקנו – ככל שהדבר מעשי במידה סבירה – אמצעים לבטיחות על ידי גידור או באופן אחר.	מכלים לנוזלים מסוכנים
51. (א) כל מכל קבוע, בור, עוקה או מבנה ששפתם נמצאת פחות ממטר אחד מעל לקרקע או לדוכן הסמוכים אליהם והם מכילים נוזל כוזה מאפל או ארסי, יכוסו לבטח או יגודרו לבטח לפחות עד אותו גובה; ואם מחמת מהות הפעולה אין זה מעשי לעשות כן, ייעשה כל האפשר מבחינה מעשית, על ידי כיסוי או גידור או אמצעי אחר, כדי למנוע נפילת אדם לתוך המכל, הבור, העוקה או המבנה.	חלק חוצה-ושב במכונה אוטומטית
(ב) המפקח הראשי רשאי בתעודה לפטור מדרישות סעיף זה כל מכל, בור, עוקה או מבנה אם שוכנע שלגביהם דרישות אלה אינן נחוצות או אינן מתאימות.	מכונת טוויה אוטומטית
52. היה חלק חוצה-ושב שבמכונה אוטומטית, או כל חומר הנישא עליו, נע בתוך מרחב שאדם עשוי לעבור בו אגב עבודתו או בנסיבות אחרות, לא יניחו שאותו חלק או חומר יגיע בתנועתו חוצה או פנימה עד נקודה המרוחקת פחות מחמישים סנטימטרים ממבנה קבוע שאיננו חלק מהמכונה.	משטחים
53. בקשר למכונת טוויה בעלת מרכב אוטומטי יש לנקוט כל אמצעי מעשי, על ידי הוראות לאדם האחראי על המכונה ובאופן אחר, כדי להבטיח ששום עובד לא יימצא במרחב שבין החלק החוצה-ושב של המכונה לבין חלק קבוע של המכונה אשר אליו נע החלק החוצה בדרכו פנימה, אלא אם נעצרה המכונה כשהחלק החוצה נמצא במהלך החוצה.	מדרגות
סימן ד': משטחים, מדרגות וסולמות	
54. כל רצפה, דרגה, מדרגות, מסדרון ומדרכת מעבר יהיו ממבנה טוב ויקויימו כראוי.	פתחים ברצפות
55. (א) למדרגות שהן בבנין או משמשות ליציאה מבנין יותקן ויקויימו מעקה של ממש למשען יד.	סולמות
(ב) במדרגות שהן פתוחות לצד אחד יהיה המעקה כאמור לאותו צד; אם הן פתוחות לשני צדדיהן, או שמחמת המבנה שלהן או מצב המשטח של השלבים או מחמת נסיבות מיוחדות אחרות, עלולות הן במיוחד לגרום לתאונות, יותקן להן ויקויימו מעקה כאמור לשני צדדיהן. (ג) צד פתוח של מדרגות יוגן גם על ידי שיותקן ויקויימו פס תחתון או אמצעי יעיל אחר.	
56. כל פתח שברצפה יגודר לבטח; הוראה זו לא תחול במידה שמחמת מהות הפעולה אין הגידור מעשי.	
57. כל סולם יהיה ממבנה טוב ויקויימו כראוי.	

מבנה

הפעלה ראשונה
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

בדיקה תקופתית
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

איסור הפעלה
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

גידרה ושערים לפיר

סגירת שערים

מניעת הילכדות

עומס עבודה

מעלית לבני-אדם

מעלית ישנה
(תיקון מס' 2)
תשמ"א-1981

(תיקון מס' 2)
תשמ"א-1981
(תיקון מס' 2)
תשמ"א-1981

(תיקון מס' 2)
תשמ"א-1981

(תיקון מס' 2)
תשמ"א-1981

(תיקון מס' 2)
תשמ"א-1981

מעלית מתמדת

מעלית ללא הפעלה
מיכאנית

גידור פתח שבקיר

פטור

(תיקון מס' 6)
תשס"ה-2005

הגדרות
(תיקון מס' 6)
תשס"ה-2005

(1) חלק כמשמעותו בסעיף 170;

; בו

מרבי שקבע השר בתקנות ;

של חלק שבטיחות הדרגנוע תלויה בו, שכתוצאה ממנו יש סטיה מהתכנון המקורי;

חלק בלוי או פגום בחלק זהה חדש ;

הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954.

בניית דרגנוע –
דרישות תקן
(תיקון מס' 6)
תשס"ה-2005

⁴ הסעיף ייכנס לתוקף ביום 14.7.2007.

70ג. לא יופעל דרגנוע לראשונה אלא אם כן בודק מוסמך אישר את הפעלתו לאחר שבדק את הדרגנוע בדיקה יסודית, ומסר תסקיר לפי הוראות סעיף 119א, שבו מפורש עומס העבודה הבטוח של הדרגנוע.	הפעלה ראשונה (תיקון מס' 6) תשס"ה-2005
70ד. לא יופעל דרגנוע אלא אם כן נבדק בדיקה יסודית, בידי בודק מוסמך בתוך שנים עשר החודשים שקדמו להפעלה, והוא אישר, בתסקיר שמסר לפי הוראות סעיף 119א, את הפעלתו.	בדיקה תקופתית (תיקון מס' 6) תשס"ה-2005
70ה. לא יופעל דרגנוע אשר בוצע בו שינוי מהותי או תיקון מהותי, אלא אם כן נבדק ואושר כאמור בסעיף 70ד.	בדיקה אחרי שינוי מהותי או תיקון מהותי (תיקון מס' 6) תשס"ה-2005
70ו. בודק מוסמך יצמיד בדרגנוע תווית בדבר הבדירה ומועדה; השר רשאי לקבוע את צורת התווית, הפרטים שייקבעו בה ומיקומה.	חובת הצמדת תווית בדרגנוע (תיקון מס' 6) תשס"ה-2005
70ז. המפקח הראשי יקבע חלקים בדרגנוע שבטיחות הדרגנוע תלויה בהם ויפרסם על כך הודעה ברשומות ⁵ .	קביעת חלקים שבטיחות הדרגנוע תלויה בהם (תיקון מס' 6) תשס"ה-2005
70ח. השר רשאי לקבוע בתקנות הוראות בדבר מבנה הדרגנוע, דרכי הבדיקה והאישור של הדרגנוע, דרכי השימוש בדרגנוע ותחזוקתו, והכל בכפוף לתקן.	תקנות (תיקון מס' 6) תשס"ה-2005
סימן ו': שרשרות, חבלים ואבזרי הרמה	
71. (א) הוראות סימן זה יחולו לענין כל שרשרת, חבל או אבזר הרמה המשמשים להעלאה או להורדה של בני אדם, טובין או חמרים. (ב) לענין סימן זה –	תחולה והגדרות
"אבזר הרמה" – התקן כלשהו המשמש או הנועד לשמש במישרין או בעקיפין לחיבור עומס להתקן הרמה ואינו מחובר דרך קבע לעומס, לרבות מענב שרשרת, מענב חבל, טבעת, וו, מענב, אונקל, סגיר, סביבול, מנעול סבב, עין הרמה משולשת, חוליה, מלקחות לוח, מלקחות קורה, מלקחות מספריים, כלי קיבול להרמת חמרים או ציוד, דלי מלקחיים, בורג עין, קורת הרמה, מסגרת הרמה וכל התקן דומה המהווה חלק של התקן הרמה או אמצעי תליה, ולרבות תמיכה של התקן הרמה שבו משטח עבודה או במה;	(תיקון מס' 2) תשמ"א-1981
"חבל" – לרבות כבל.	
72. אין להשתמש בשרשרת, בחבל או באבזר הרמה אלא אם הם ממבנה טוב, מחומר בריא, מחוזק מספיק וללא פגם גלוי.	מבנה
73. (א) במחסן שבו מחזיקים את השרשרת, החבלים או אבזרי ההרמה ובמקומות בולטים שבמפעל יוצג לוח בו רשום עומס העבודה הבטוח של כל סוג ומידה של שרשרת, חבל או אבזר הרמה שבשימוש, ולגבי מענב רב-ענפי – לוח עומסי העבודה הבטוחים לזוויות השונות של הענפים. (ב) אין להשתמש בשרשרת, בחבל או באבזר הרמה שאין לגביהם רישום בלוח כאמור בסעיף קטן (א). (ג) הוראות סעיף זה לא יחולו לגבי אבזרי הרמה שעומסי העבודה הבטוחים שלהם, כאמור, מסומנים עליהם באופן ברור.	לוח עומסי עבודה
74. אין להשתמש בשרשרת, בחבל או באבזר הרמה בשביל מטען שמשקלו עולה על עומס העבודה הבטוח שלהם הרשום או המסומן כאמור בסעיף 73.	עומס יתר

⁵ ר' י"פ תשס"ו מס' 5542 מיום 19.6.2006 עמ' 3800.

75.	כל השרשרות, החבלים ואבזרי ההרמה שבשימוש ייבדקו ביסודיות על ידי בודק מוסמך לפחות אחת לששה חדשים, או לתקופות ארוכות יותר כפי שנקבע.	בדיקות
76.	השרשרות, החבלים ואבזרי ההרמה – זולת חבלי-סיבים או מענבי חבל-סיבים – לא יוכנסו לשימוש במפעל אלא אם נוסו ונבדקו ביסודיות על ידי בודק מוסמך, ונתקבל התסקיר, המפרש את עומס העבודה הבטוח והחתום על ידי הבודק המוסמך שעשה את הניסוי והבדיקה, והוא נתון לעיון.	שימוש ראשון (תיקון מס' 1) תשל"ד-1974
77.	(א) השרשרות ואבזרי ההרמה, חוץ ממענבי-חבל, ירופו לפחות אחת לארבעה עשר חדשים, ובשרשרת או מענב שרשרת העשויים ממוט שקטרו 1.25 סנטימטר או פחות מזה, ובשרשרת המשמשת בקשר למתכת מותכת או סיגים מותכים – אחת לששה חדשים; ואולם שרשרת או אבזר הרמה שאינם בשימוש רגיל ירופו רק כאשר הדבר נחוץ. (ב) אין הוראות סעיף זה חלות על שרשרות ואבזרי הרמה מסוג או מהגדר שהמפקח הראשי פטר אותם, בתעודה שפורסמה ברשומות, משום שאין הם יכולים להיות נתונים לטיפול בחום בלי חשש נזק בגלל המבנה והחומר שלהם, או משום שכבר ניתנו לטיפול מסויים בחום שאיננו ריפוי ושאושר על ידיו.	ריפוי שרשרות ואבזרים
78.	(בוטל).	(תיקון מס' 1) תשל"ד-1974
79.	בסימן זה – "מכונת הרמה" – התקן הרמה, לרבות עגורן, קילון, תלת-רגל, התקן משיכה, מחפר עגורן, מחדיר כלונסאות, כננת, מלגזה, גלגלת, גלגלת שרשרת, גלגלת כבלים, גלגילון, מסוע עילי, מסילת כבל, חבל עילי וכל מכונה אחרת היכולה באמצעות אבזר הרמה להרים עומס, להורידו או להחזיקו תלוי; "חלקים", במכונת הרמה – לרבות מנגנון הפעלתה ואבזריה, בין קבועים ובין נעים, והתקני עיגון וקביעה.	הגדרות
80.	מכונת הרמה על כל חלקיה תהיה ממבנה טוב, מחומר בריא, מחוזק מספיק וללא פגם גלוי, ותקריים כראוי.	(תיקון מס' 2) תשמ"א-1981
81.	מכונת הרמה על כל חלקיה תיבדק ביסודיות, לפחות אחת לארבעה עשר חדשים, על ידי בודק מוסמך.	מבנה וקיום
82.	(בוטל).	בדיקה
83.	פסים שעליהם נוסע עגורן נע, ומסילה שעליה נע מרכב האונקל של גשר הרמה לטעינה והובלה או של מסוע עילי, יהיו בעלי מידה מתאימה, חוזק מספיק ומשטח נסיעה חלק, ויהיו מונחים כראוי, נתמכים או נאחזים במידה מספקת ומקויימים כראוי.	(תיקון מס' 1) תשל"ד-1974
84.	על מכונת הרמה יסומנו ברורות עומסי העבודה הבטוחים שלה, אולם עגורן זרוע הבנוי באופן שעומס העבודה הבטוח יכול להשתנות על ידי הגבהת הזרוע או הנמכתה, יחובר אליו מחון אוטומטי של עומסי עבודה בטוחים או לוח בו רשומים עומסי העבודה הבטוחים לכל הטיה של הזרוע או לכל רדיוס של המטען.	מסילות
85.	לא תוטען מכונת הרמה במטען שמשקלו עולה על עומס העבודה הבטוח כפי שסומן או נרשם בהתאם לסעיף 84, אלא לצורך ניסוי.	סימון עומס עבודה
86.	מכונת הרמה לא תוכנס לשימוש במפעל אלא אם נוסתה וכל חלקיה נבדקו ביסודיות על ידי בודק מוסמך, ונתקבל התסקיר, המפרש את עומסי העבודה הבטוחים של מכונת ההרמה והחתום על ידי הבודק המוסמך שעשה את הניסוי והבדיקה, והוא נתון לעיון.	עומס יתר
87.	היה אדם עובד או עסוק במסילה של עגורן עילי נע, או בסמוך למסילה כאמור, במקום שבו הוא עלול להיפגע על ידי העגורן, יינקטו אמצעים יעילים כדי להבטיח שהעגורן לא ייכנס לתחום של ששה מטרים מאותו מקום.	שימוש ראשון (תיקון מס' 1) תשל"ד-1974
		עבודה במסילת עגורן עילי

88. "מקום מוקף", לענין סימן זה – חדר, תא, מכל, בור, מעבר לאדים, צינור או חלל מוקף כיוצא באלה. הגדרה
89. הוראות סימן זה יחולו אם יש לעשות עבודה בתוך מקום מוקף שבתוכו עלולים להיות אדים מסוכנים כדי כך שיכול שבני אדם לא יעמדו בהם. תחולת הסימן
90. כוונת-אש תותקן למקום מוקף שאין דרך נאותה אחרת ליציאה ממנו; כוונת-אש מלבנית או סגלגלה לא תפחת מארבעים וששה סנטימטרים באורך וארבעים ואחד סנטימטרים ברוחב, וכוונת-אש עגולה – מארבעים וששה סנטימטרים בקוטר, ובמכלית או בציוד נע אחר – מארבעים ואחד סנטימטרים באורך ושלושים וששה סנטימטרים ברוחב, ואם הכוונה עגולה – מארבעים ואחד סנטימטרים בקוטר. יציאה ממקום מוקף
91. לא ייכנס אדם למקום מוקף לכל מטרה שהיא אלא אם נתמלאה אחת מדרישות אלה: כניסה למקום מוקף
- (1) האדם הנכנס לבוש מכשיר נשימה מתאים;
- (2) ננקטו כל האמצעים המעשיים לסלק אדים העלולים להיות שם ולמנוע חדירת אדים, וכל עוד לא הראה מבחן נאות שאין במקום אדים מסוכנים יהיה האדם הנכנס חגור חגורה שאליה מחובר לבטח חבל שקצהו החפשי מוחזק בידי אדם בחוץ.
92. (א) מכשיר נשימה, מכשיר הנשמה, חבלים וחגורות נאותים יוכנו ויקויימו באופן שהגישה אליהם תהיה נוחה ויבוקרו לעתים מזומנות. ציוד לנשימה ולהנשמה
- (ב) מספר מספיק מקרב העובדים יודרכו ויאומנו בשימוש במכשירים האמורים ובשיטת ההנשמה.
93. המפקח הראשי רשאי בתעודה, בכפוף לתנאים שפורשו בה לפטור מהוראות סעיפים 90 עד 92, כולן או מקצתן, כל אימת שהוא משוכנע שמילויין אינו נחוץ או אינו מעשי. פטור
94. לא תותר כל עבודה בתא אש, בתא שריפה או במעבר לאדים של דוד עד שיצוננו במידה מספקת, על ידי איורור או באופן אחר, כדי בטיחותם של העובדים באותה עבודה. עבודה בתא אש
- סימן ט': אבק, אדים וחמרים נפיצים ודליקים
95. בסימן זה – הגדרה
- "אבק נפיץ" – אבק שמחמת טבעו וכמותו עלול הוא להתפוצץ אם יצת;
- "תהליך המעלה אבק" – לרבות טחינה או ניפוי.
96. אם בקשר לתהליך המעלה אבק יכול שייפלט אבק נפיץ לתוך חדר עבודה, יינקטו כל האמצעים המעשיים למניעת התפוצצות האבק על ידי שיוקף המיתקן המשמש בתהליך, תימנע או תסולק הצטברות האבק ויורחקו או יוקפו באופן יעיל מקורות ההצתה האפשריים. מניעת התפוצצות
97. אם נמצא אבק נפיץ במיתקן המשמש בתהליך המעלה אבק, יינקטו כל האמצעים המעשיים להגביל את היקפה ותוצאותיה של התפוצצות האבק על ידי שיותקנו משנקים, חייצים וטורים או התקנים אחרים יעילים כמותם בקשר עם המיתקן האמור, זולת אם המיתקן הוא ממבנה שיכול לעמוד בפני לחץ העלול להיווצר על ידי התפוצצות כאמור. משנקים והתקנים אחרים
98. אם חלק ממיתקן – פרט למיתקן שהותקן תחת כיפת השמים – מכיל אדים נפיצים או דליקים בלחץ שמעל ללחץ אטמוספרי, לא ייפתח אותו חלק אלא בהתאם להוראות אלה: אדים נפיצים דליקים
- (1) לפני הרפיית אמצעי הידוק מחבר שבין צינור לבין החלק האמור, או של מכסה בכל פתח אל החלק האמור, תופסק באופן יעיל – על ידי שסתום מפסיק או באופן אחר – כל זרימת אדים לתוך החלק או לתוך הצינור;
- (2) לפני סילוקו של אמצעי הידוק כאמור, יינקטו כל האמצעים המעשיים להפחית את לחץ האדים בצינור או בחלק כאמור עד ללחץ אטמוספרי;
- (3) הורפה או סולק אמצעי הידוק כאמור, יש למנוע חדירתם של אדים נפיצים או דליקים לתוך הצינור או החלק כאמור עד שהודק אמצעי ההידוק או הוחזר למקומו

לבטח, הכל לפי המקרה.

99. (א) במיתקן או במכל המכילים או שהכילו חומר נפיץ או דליק או חומצה, או בחפץ הנתמך במכל כאמור או מונח עליו, לא יעשו ריתוך, הלחמה רכה או קשה או חיתוך תוך שימוש בחום, כל עוד לא ננקטו כל האמצעים המעשיים לסילוק החומר וכל אדים העולים ממנו, או לעשות אותם לבלתי נפצים או לבלתי דליקים.

חומר נפיץ או דליק
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(ב) מיתקן או מכל שעשו בהם פעולה כאמור, אין להכניס לתוכם שום חומר נפיץ או דליק עד שהמתכת נצטננה במידה מספקת כדי למנוע סכנה שהחומר יצת.

100. המפקח הראשי רשאי בתעודה, בכפוף לתנאים שפורשו בה, לפטור מהוראות סעיפים 98 ו-99, כולן או מקצתן, כל אימת שהוא משוכנע שמילויין אינו נחוץ או אינו מעשי.

פטור

סימן י': דודי קיטור

100א. לא יותקן דוד קיטור אלא במקום שניתן לגביו היתר מאת המפקח האזורי, ובכפוף לתנאי ההיתר.

אישור להתקנה
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

101. (א) כל חלק של דוד קיטור יהיה ממבנה טוב, מחומר בריא, מחוזק מספיק וללא פגם גלוי, הכל בהתאם לכללים המקובלים במקצוע.

מבנה וקיום
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(ב) דוד קיטור על כל אבזריו יקויים כראוי.

102. (א) דוד קיטור, בין שהוא נפרד ובין שהוא אחד ממערכת דוודים, יחוברו אליו כל אלה:

התקני בטיחות

(1) שסתום בטיחות נאות, נפרד משסתום מפסיק, שיהיה מכוונן כדי למנוע את הפעלת הדוד בלחץ שמעל ללחץ העבודה המותר ויהיה קבוע במישרין על הדוד או סמוך אליו עד כמה שהדבר מעשי; שסתום מנופי לא יראו כשסתום בטיחות נאות אלא אם המשקולת מהודקת אל המנוף במצב הנכון;

(2) שסתום מפסיק נאות בין הדוד וצינור הקיטור;

(3) מד-לחץ-קיטור מדויק, המציין את לחץ הקיטור בדוד והוא מחובר אל חלל הקיטור, נראה בנקל לעין המסיק ומסומן עליו בצבע בולט לחץ העבודה המותר;

(4) לפחות מראה-מפלס-מים אחד מחומר שקוף או מראה-מפלס-מים מסוג אחר שאושר על ידי המפקח הראשי, ואם הוא בעל צינור זכוכית ולחץ העבודה בדוד עולה כרגיל על שלושה קילוגרמים, לסנטימטר מרובע, יצויד במגן יעיל אשר לא יפריע בקריאותו;

(5) אם הוא אחד משני דוודים או יותר – לוח שעליו מספר מבחין, שניתן לראותו בנקל;

(6) אמצעי המאפשר להצמיד מד-לחץ לניסוי;

(7) אם הדוד אינו מוסק מן החוץ – פקק נתיך מתאים או התקן אזעקה יעיל לשפל-מים.

(ב) בסעיף קטן (א), פסקה (2) לא תחול על חוסך ופסקאות (3) עד (7) לא יחולו על חוסך ועל משחן.

103. לא ייכנס אדם לדוד קיטור שהוא אחד ממערכת של שני דוודים או יותר ולא יימצא בו אלא באחת משתי אלה:

כניסת אדם

(1) כל המבואות, אשר דרכם היו קיטור או מים חמים יכולים להיכנס לדוד מחלק אחר של המערכת, נותקו מאותו חלק;

(2) כל השסתומים והברזים השולטים על כניסת קיטור או מים חמים כאמור בפסקה (1) הם סגורים ונעולים לבטח, ואם יש לדוד צינור הרקה במשותף עם דוד אחר או צינור המוביל לתוך מכל ניקוז משותף, יהיו שסתום ההרקה או ברז ההרקה לכל אחד מדוודים אלה בנויים באופן שיהיו נפתחים רק במפתח שאי אפשר להסירו עד שהשסתום או הברז יהיו סגורים והוא המפתח היחיד בשימוש לאותה מערכת של שסתומי הרקה וברזי הרקה.

104. (א) דוד קיטור על כל אבזריו ייבדק ביסודיות על ידי בודק דוודים מוסמך לפחות אחת לארבעה עשר חדשים, וכן ייעשה אחרי תיקונים מקיפים.

(ב) הבדיקה תיעשה בשני שלבים, והם:

- (1) בדיקת הדוד כשהוא קר וחלקיו הפנימיים והחיצוניים הוכנו באופן שנקבע;
- (2) בדיקת הדוד כשהוא בלחץ קיטור רגיל, שתיעשה בהזדמנות הראשונה של העלאת קיטור לאחר בדיקת הדוד כשהוא קר, או בהקדם ככל האפשר לאחר מכן, ובודק הדוודים המוסמך העושה את הבדיקה ידאג לכך ששסתום הבטיחות יכווץ כדי למנוע את הפעלת הדוד בלחץ שמעל לחץ העבודה המותר; פסקה זו לא תחול על חוסך ועל משחן.

(ג) שני שלבי הבדיקה יכול שייעשו על ידי בודקים שונים, ולענין סעיף זה והסעיפים הבאים של סימן זה הנוגעים לתסקירים על בדיקות יראו את שני השלבים כבדיקות נפרדות.

(ד) (בוטל).

(ה) (בוטל).

בדיקה
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(תיקון מס' 1)
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

105. (א) לא יוכנס לשימוש דוד קיטור חדש אלא אם נתקיימו כל אלה:

- (1) נתקבל מאת בודק דוודים מוסמך תסקיר המפרש את לחץ העבודה המותר של הדוד והמצוין את טיב הניסויים שנעשו בדוד ובאבזריו;
- (2) התסקיר נתון לעיון;
- (3) הדוד סומן באופן שאפשר לזהותו כדוד הנדון בתסקיר.

(ב) לא יוכנס לשימוש דוד קיטור משומש אלא אם נבדק לפי סעיף 104 ונערכו תסקירים על תוצאות הבדיקות בהתאם לסעיף 119א.

(ג) לא יישמש דוד קיטור משומש בבניה או בבניה הנדסית שפקודה זו חלה עליה, אלא אם נבדק ונערכו תסקירים כאמור תוך ארבעה עשר החדשים שקדמו לכך.

106. דוד קיטור, שלהבטחת פעולתו הבטוחה נקבעו תנאים בתסקיר על בדיקה לפי סימן זה, לא יופעל אלא בהתאם לאותם תנאים.

107. השר רשאי להתקין תקנות – אף בסטיה מהוראות סימן זה – בדבר דרכי הבדיקה של דודי קיטור ומועדיה, אם הבטיחות מחייבת או מצדיקה זאת.

סימן י"א: קולטי קיטור

108. (א) כל חלק של קולט קיטור יהיה ממבנה טוב, מחומר בריא, מחוזק מספיק וללא פגם גלוי.

(ב) קולט קיטור על כל אבזריו יקויים כראוי.

109. (א) קולט קיטור שאינו בנוי ומקויים באופן שיעמוד בבטיחות בפני לחץ העבודה המותר של דוד הקיטור או בפני הלחץ המקסימלי שניתן להשיג בצינור שבין הקולט ומקור אספקה אחר, יצוייד בכל אלה:

- (1) שסתום מצמצם נאות או התקן אוטומטי נאות אחר שיש בהם כדי למנוע שהלחץ יעבור את לחץ העבודה המותר (להלן בסעיף זה – שסתום מצמצם);
- (2) שסתום בטיחות נאות שיהיה מכוון כדי לאפשר פליטת קיטור מיד כאשר הלחץ יעבור את לחץ העבודה המותר או התקן נאות שיפסיק אוטומטית את אספקת הקיטור מיד כאשר הלחץ יעבור את לחץ העבודה המותר;
- (3) מד-לחץ-קיטור מדויק המציין את לחץ הקיטור בקולט;
- (4) שסתום מפסיק נאות;
- (5) לוח שעליו מספר מבחין שניתן לראותו בנקל, זולת אם משתמשים בקולט קיטור אחד בלבד.

(ב) שסתום הבטיחות והמד-לחץ ייקבעו בקולט הקיטור או בצינור ההספקה שבין הקולט

אישור להפעלה

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

תנאי הפעלה

תקנות

מבנה וקיום

התקני בטיחות

שבשימוש רגיל, תסומן עליה במובחן ובמובלט הודעה על כך, באותיות אדומות בגודל מתאים; "דלת", לענין זה – לרבות חלון או מוצא אחר.

גישה למימלטים

121. כל דבר הנמצא בחדר שבו עובדים בני אדם יסודר וימוקם באופן שיהא לכל העובדים בחדר מעבר חפשי אל מימלט מדליקה.

איסור נעילת דלתות
(תיקון מס' 2)
תשמ"א-1981

122. נמצא אדם במפעל או במקום עבודה אף שאינו מפעל, או קיים יסוד סביר להניח כי נמצא בו אדם, לא ייסגרו הדלתות המפורטות להלן באופן שימנע פתיחתן בקלות מבפנים אלא אם יש באותו מקום אפשרות אחרת לצאת בנוחות:

(1) דלתות החדר שבו נמצא האדם;

(2) דלתות המפעל;

(3) דלתות המשמשות לעובדים במפעל מוצא מבנין או מגידרה שבהם נמצא המפעל.

123. דלתות אלה ייפתחו החוצה אם אינן דלתות הזזה:

כיוון פתיחת דלתות

(1) בכל מפעל – הדלתות מחדר שבו עובדים יותר מעשרה בני אדם אל חדר מדרגות או פרוזדור;

(2) במפעל שהוחל בבנייתו או בהתאמתו לשימוש כמפעל אחרי ז' בשבט תש"ז (28 בינואר 1947) – גם כל הדלתות האחרות המשמשות לעובדים במפעל מוצא ממנו;

(3) במפעל שהוחל בבנייתו או בהתאמתו לשימוש כמפעל לפני ח' בשבט תש"ז (29 בינואר 1947) ועובדים בו יותר מעשרה בני אדם בבנין אחד מעל לקומת הקרקע – גם כל דלת שלרגלי חדר מדרגות המשמשת מוצא מהבנין ואינה פתוחה תמיד.

פיר מעלית

124. (א) פיר מעלית בפנים בנין שהוחל בבנייתו לאחר ז' בשבט תש"ז (28 בינואר 1947) יהיה מוקף כליל חמרים עמידים בפני אש וכל אמצעי גישה למעלית יצויידו בדלתות מחמרים עמידים בפני אש, ובלבד שקצהו העליון של הפיר יהיה חסום בחומר הנשבר בקלות על ידי אש או שיתקן בו אור.

(ב) המפקח הראשי רשאי, בתעודה ובכפוף לתנאים המפורשים בה, לפטור מדרישות סעיף זה, כולן או מקצתן, בכל מקרה שהוא משוכנע כי מילוי דרישה הוא בלתי מתאים או בלתי רצוי.

אזעקה

125. במפעל שעובדים בו יותר מעשרים בני אדם בבנין אחד, או מפעל שבו עובדים בני אדם בבנין שנמצאים בשימוש או מוחסנים בו חמרים דליקים ביותר או נפוצים, ייעשה הסדר יעיל למתן אזעקה, שתשמע היטב בכל הבנין, במקרה של דליקה.

126. צעדים יעילים לרבות תרגילי הימלטות, הבאים להבטיח שהעובדים יהיו בקיאים במימלטים מדליקה ושימושם ובסדר הקבוע לשעת דליקה יינקטו –

תרגילי הימלטות
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(1) במפעל שעובדים בו בבנין אחד יותר מעשרים בני אדם מעל לקומה הראשונה או במקום שהוא יותר משה מטרם מעל לפני הקרקע;

(2) במפעל שבו נמצאים בשימוש או מוחסנים חמרים דליקים ביותר או נפוצים בבנין שבו עובדים בני אדם.

סימן ט"ז: מימלטים מדליקה

127. השר רשאי להתקין תקנות בדבר מימלטים מדליקה שיש להתקין למפעלים או לסוג או הגדר של מפעלים.

תקנות

128. יותקנו ויקוימו בכל מפעל מימלטים מדליקה נאותים ומספיקים בהתחשב במספר העובדים, בחמרים ובתהליכי העבודה.

התקנת מימלטים
וקיומם
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974
צו מימלטים
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

129. (א) מפקח עבודה אזורי רשאי להורות בצו לתופש מפעל לעשות שינויים במימלטים הקיימים או להוסיף מימלטים; צו כאמור יצורף לפנקס המפעל.

(ב) בצו כאמור בסעיף קטן (א) (להלן – צו מימלטים) יכול שייקבע –

- (1) המספר המקסימלי של העובדים אשר מותר שיהיו במפעל או בחלק פלוני או בחדר בו; פסקה זו לא תחול לגבי מפעלי מערכת הבטחון;
- (2) תהליכי העבודה במפעל או בחלק פלוני או בחדר בו והכמות וצורות ההחסנה של חמרים שמותר להחזיק או להחסין בהם; פסקה זו לא תחול לגבי מפעלי מערכת הבטחון;
- (3) כל ענין אחר שהביא המפקח האזורי בחשבון בקביעת המימלטים מדליקה במפעל;
- (4) התקופה שבה על התופש למלא את דרישות הצו והוראות לתקופת הביניים.
- (ג) התופש רשאי לערער על צו מימלטים בדרך תובענה לפני בית-הדין האזורי לעבודה תוך 30 יום מיום מסירת הצו לידיו, ועד לפסק הדין הסופי בתובענה לא תיחשב הפרת הצו כעבירה.

130. ביקש תופש מפעל כי מפקח העבודה האזורי יבטל או ישנה צו מימלטים, מחמת שינוי שחל בנסיבות מזמן שניתן הצו, וסירב המפקח לעשות כן, רשאי תופש המפעל לערער על הסירוב בדרך תובענה לפני בית-הדין האזורי לעבודה תוך 30 יום מיום שנמסרה לו הודעה בכתב על הסירוב.

בקשה לשינוי צו מימלטים (תיקון מס' 1) תשל"ד-1974

131. (בוטל).

(תיקון מס' 1) תשל"ד-1974

132. (בוטל).

(תיקון מס' 1) תשל"ד-1974

133. (בוטל).

(תיקון מס' 1) תשל"ד-1974

134. (בוטל).

(תיקון מס' 1) תשל"ד-1974

135. (בוטל).

(תיקון מס' 1) תשל"ד-1974

פרק ד': רוחה לעובדים

סימן א': מי שתיה

136. יש להתקין ולקיים, בנקודות נאותות שהגישה אליהן נוחה לכל העובדים, הספקת מים ראויים לשתייה, בכמות מספקת, מצינור ראשי ציבורי או ממקור אחר שאושר בכתב על ידי רופא של לשכת הבריאות המחוזית שהמפעל נמצא בתחומה.

מי שתיה

137. מי שתיה שאינם מסופקים במערכת צינורות יהיו נתונים בכלים נאותים ויוחלפו לפחות אחת ליום, וינקטו כל האמצעים המעשיים לשמירת המים והכלים מזיהום.

מי שתיה מכלים

138. נקודות ההספקה של מי השתייה, בין במערכת צינורות ובין בכלים, יסומנו באופן ברור במלים "מי שתיה" אם הורה על כך המפקח האזורי.

סימון

139. אם אין המים באים בקילוח עולה שנוח לשתות ממנו, יימצאו ליד כל נקודת ההספקה כלי שתיה נאותים וסידורים לשטיפתם במי שתיה.

כוסות

סימן ב': רחצה

140. יש להתקין ולקיים לשימוש העובדים סידורי רחצה מספיקים ונאותים, לרבות סבון ומגבות נקיות או אמצעים נאותים אחרים לניקוי או לניגוב; הגישה אליהם תהיה נוחה והם יוחזקו במצב נקי ומסודר.

התקנת סידורי רחצה

141. המפקח הראשי רשאי בתעודה לפטור מדרישות סעיף 140, כולן או מקצתן, מפעל שבו דרישה כאמור היא לדעתו בלתי סבירה מפני שצר המקום במפעל וקיימים סידורי רחצה מספיקים ונאותים אחרים שהגישה אליהם נוחה, או בגלל הקושי להשיג מים במידה מספקת או בגלל נסיבות מיוחדות אחרות שיפורשו בתעודה.

פטור

סימן ג': שמירת בגדים

142. יש להתקין ולקיים לשימוש העובדים מלתחה מספיקה ונאותה לבגדים שאין לובשים אותם

מלתחה

פטור	143. המפקח הראשי רשאי בתעודה לפטור מדרישות סעיף 142, כולן או מקצתן, מפעל שבו דרישה כאמור היא, לדעתו, בלתי סבירה, מפני שצר המקום במפעל או בגלל נסיבות מיוחדות אחרות שיפורשו בתעודה.
	סימן ד': מקומות ישיבה
מושב לפנאי	144. במפעל יהיו כסאות או ספסלים מתאימים, בעלי משענת גב, במספר מספיק ובמצב תקין כדי לאפשר לעובדים כשיש להם במשך העבודה הזדמנות סבירה לשבת בלי שתופרע העבודה.
מושב לעבודה	145. ניתן באופן סביר לבצע חלק מהעבודה בישיבה, יותקן ויקויים בשביל העובד באותה עבודה מושב בעל משענת גב, מותאם בצורתו, במבנהו ובממדיו לעובד ולעבודה המבוצעת, וכן הדום שעליו יוכל להשעין רגליו בנוחות, אם אין הוא יכול לעשות כן בלי הדום.
פטור	146. המפקח האזורי רשאי לפטור מהתקנת משענת גב, במקום שאין זה מעשי לדעתו לעשות זאת.
	סימן ה': עזרה ראשונה
ארגז לעזרה ראשונה	147. (א) לכל מאה וחמישים עובדים או חלק ממספר זה יש להתקין ולקיים ארגז לעזרה ראשונה לפי תקן שקבע השר.
	(ב) מספר העובדים במפעל, לענין סעיף קטן (א), הוא המספר הגדול ביותר של עובדים בזמן מן הזמנים, ואם היו עובדים במשמרות – מספר העובדים הגדול ביותר הנמצאים בעבודה בזמן מן הזמנים.
	(ג) כל ארגז יהיה במצב שהגישה אליו תהיה נוחה, ולא יוחזק בו דבר מלבד חמרים וכלים לעזרה ראשונה.
ממונה על ארגז	148. (א) על כל ארגז לעזרה ראשונה יתמנה אדם אחראי והוא יהיה מצוי בנקל כל שעות העבודה; במפעל שעובדים בו יותר מחמישים איש על הממונה להיות מאומן במתן עזרה ראשונה. (ב) בכל חדר עבודה תוצג הודעה המפרשת את שמו של הממונה על הארגז שנועד לאותו חדר.
פטור	149. הותקנה במפעל מרפאה ונעשו סידורים להבטיח בה טיפול תכוף בכל פגיעה שתקרה במפעל, רשאי המפקח הראשי בתעודה לפטור את המפעל מדרישות סימן זה במידה ובתנאים שיפרש בתעודה.
	סימן ו': תקנות לענין רווחה לעובדים
תחולת הסימן	150. (א) סימן זה יחול על עניני רווחה אלה:
	(1) הענינים הנדונים בסימנים א' עד ה' של פרק זה;
	(2) הספקת מושבים בחדרי עבודה והשימוש בהם;
	(3) סידורים למתן עזרה ראשונה ולטיפול במרפאה;
	(4) הספקת תלבושת מגן;
	(5) סידורים להכנת ארוחות, חימומן ואכילתן;
	(6) חדרי מנוחה;
	(7) סידורים להשגחה על עובדים;
(תיקון מס' 4) תשמ"ד-1983	(8) הבטחת סידורים נאותים לשמירה על כשרות מקומות להכנת ארוחות ואכילתן, לפי תביעת עובד או עובדים באותו מקום עבודה.
	(ב) השר רשאי בתקנות להוסיף על הענינים שסימן זה חל עליהם ענינים אחרים הנוגעים לרווחתם של עובדים או של סוג מהם.
	(ג) סימן זה לא יחול על מפעלים שבהם העובדים היחידים הם בני משפחה אחת הגרים שם.

תקנות רווחה	151. (א) ראה השר כי בגלל התנאים והנסיבות של העבודה, או בגלל מהותם של התהליכים המבוצעים, יש לקבוע הוראות לגבי ענין רווחה לעובדים או לסוג פלוני מהם, רשאי הוא להתקין תקנות המחייבות לנקוט בקשר לאותו ענין צעדים סבירים שיפורשו בתקנות, בין בנוסף להוראות הקודמות של פרק זה, בין במקומן ובין להרחבתן או לשינוין. (ב) תקנות לפי סימן זה יכול שיותקנו למפעל פלוני או למפעלים מסוג או מהגדר פלוני, ויכול שיטילו חובות על בעלי מפעלים, ולענין השימוש בהסדרים שסודרו – על העובדים.
בקשת עובדים להחלת תקנות	152. לענין דרישות מסוימות יכול שתקנות לפי סימן זה יהיו מותנות בכך שתוגש בקשה מאת מספר נקוב של עובדים הנוגעים בדבר או מאת חלק נקוב מהם, ובהן תיקבע הדרך שבה יש לברר מה דעתם של העובדים.
שיתוף העובדים בניהול ובהוצאות	153. (א) במקרה שהעובדים משתתפים בהוצאות לעניני רווחה יכול שתקנות לפי סימן זה יקבעו הוראות לשיתופם בניהול ההסדרים לפי התקנות. (ב) לא תידרש השתתפות בהוצאות מן העובדים במפעל אלא לשם הספקת טובות הנאה נוספות או מיוחדות שלדעת השר אין זה סביר לדרוש מן המעסיק שיספק אותן לבדו, ואלא אם לפחות שני שלישים של העובדים הנוגעים בדבר שבאותו מפעל הסכימו לכך לאחר שנתבררה דעתם באופן שנקבע.
(תיקון מס' 7) תשל"ד-1974	פרק ה': הוראות מיוחדות לענין בריאות, בטיחות ורווחה
	סימן א': אבק ואדים
סילוק אבק ואדים (תיקון מס' 1) תשל"ד-1974	154. (א) אם בקשר לתהליך פלוני נפלטים אבק, אדים או זיהום אחר שמחמת מהותם וכמותם עלולים הם לפגוע בעובדים או להטרידם, או נפלט אבק כלשהו בכמות ניכרת, יינקטו כל האמצעים הדרושים כדי להגן על העובדים מפני נשימת האבק, האדים או הזיהום האחר ולמנוע הצטברותם בחדר עבודה. (ב) נוסף לאמור בסעיף קטן (א), אם מהות התהליך מאפשר זאת יותקנו ויקויימו התקני פליטה בסמוך ככל האפשר לנקודת ההתהוות של האבק, האדים או הזיהום האחר, למניעת חדירתו לאויר של חדר עבודה.
מנוע שריפה פנימית	155. לא ישתמשו במנוע שריפה פנימית נייד אלא אם נעשו שתי אלה: (1) הותקן מוביל גזי פליטה להוצאתם מן המנוע אל האויר החפשי; (2) המנוע – זולת אם מפעילים אותו לצורך ניסוי – הובדל במחיצות מכל חדר עבודה או מחלק של חדר עבודה, שיש בו עובדים שאינם מטפלים במנוע, הבדלה המונעת חדירת אדים מזיקים ממנו לאוירו של החדר או של החלק כאמור.
	סימן ב': הוראות בדבר אכילה ושתייה
הגדרה (תיקון מס' 1) תשל"ד-1974	156. "תהליך מסוכן לבריאות", לענין סימן זה – (1) שימוש בעופרת, בזרניך או בחומר רעיל אחר; (2) תהליך או עבודה שבהם נפלטים אבק או אדים העלולים לפגוע באדם.
חדר שאסור לאכול בו	157. (א) חדר שמבוצע בו תהליך מסוכן לבריאות לא יורשה אדם להישאר בו במשך ההפסקות הנתונות לו לאכילה או למנוחה, למעט הפסקות הנתונות תוך כדי עבודה רצופה. (ב) חדר שמבוצע בו תהליך מסוכן לבריאות, לא יורשה אדם לאכול, לשתות או לעשן בו.
(תיקון מס' 1) תשל"ד-1974 מקום לאכילה (תיקון מס' 1) תשל"ד-1974	158. בכל מפעל שמבוצע בו תהליך מסוכן לבריאות יועמד לרשות העובדים מקום מתאים לאכילת ארוחותיהם, ובו שולחנות וכסאות במספר מספיק.
תקנות	159. השר רשאי להרחיב בתקנות את ההוראות של סעיפים 157 ו-158 או מקצתן על חדרים שבהם מבוצע תהליך פלוני אם נראה לו כי, מחמת מהותו של אותו תהליך, יהא הדבר פוגע בבריאות או בלתי רצוי מבחינה אחרת אם יאכלו ארוחות בחדר כאמור או יישארו בו במשך ההפסקות הנתונות לאכילה או למנוחה.

סימון ג': הגנה על עינים

160. השר רשאי לקבוע כי תהליך פלוני גורר סיכון מיוחד של פגיעה בעינים על ידי חלקיקים או רסיסים הניתזים תוך התהליך, וכי יסופקו משקפי מגן נאותים או סוככים יעילים, בהתאם להוראות שקבע, כדי להגן על עיני העובדים בתהליך.

תקנות להגנה על
עינים

סימן ד': ייצור גפרורים

161. לא ישתמש אדם לייצור גפרורים בחומר המכונה כרגיל בשם זרחן לבן או זרחן צהוב.

איסור ייצור בזרחן

סימן ה': לחות בתהליך טקסטיל

162. הוראות סימן זה יחולו במפעל שבו מעלים לחות אטמוספרית באופן מלאכותי בהפחת קיטור או באמצעי אחר אגב תהליך שבייצור טקסטיל.

תחולה

163. לפני שמעלים לראשונה לחות מלאכותית במפעל או עם העלאתה, ימציא תופש המפעל הודעה על כך בכתב למפקח האזורי.

הודעה

164. מפעל שאין לגביו תקנות לפי פקודה זו בדבר לחות, יחולו עליו הוראות התוספת.

הוראות

סימן ו': חדרים שבקומת מרתף

165. "חדר שבקומת מרתף", לענין סימן זה – חדר שכולו או בחלקו מחצית גבהו מהרצפה עד התקרה, או יותר ממחציתו, היא מתחת לפני המדרכה של הרחוב הגובל את החדר או מתחת לפני הקרקע הגובלת אותו הקרובה ביותר אליו.

הגדרה

166. חדר שבקומת מרתף שבנייתו הושלמה אחרי ד' בטבת תשכ"ג (31 בדצמבר 1962), לא תיעשה בו עבודה אלא אם אישר המפקח האזורי בכתב שהחדר מתאים לייעודו מבחינת הבטיחות והגהיות בעבודה.

חובת אישור לעבודה
במרתף

167. (א) חדר שבקומת מרתף שבנייתו הושלמה לפני ה' בטבת תשכ"ג (1 בינואר 1963), לא תיעשה בו עבודה אם המפקח האזורי קבע בתעודה שאינו מתאים למטרתו בגלל המבנה, הגובה, התאורה או האיוורור או מטעמי גיהות או מפני שלא הותקן בו מימלט נאות למקרה של דליקה, זולת אם החדר משמש רק להחסנה או למטרה שהשר הוציא אותה בתקנות מכלל הוראות סעיף זה.

(ב) היה החדר בשימוש למעשה בעת מתן התעודה כאמור, יתלה המפקח את תוקף התעודה לתקופה שיראה אותה סבירה, כדי לאפשר לתופש החדר לעשותו מתאים או להשיג לו תחליף.

סמכות לפסול מרתף
ישן

168. נפגע התופש על ידי החלטת המפקח האזורי לפי סעיף 167 לגבי חדר שבשימוש למעשה, רשאי הוא, תוך עשרים ואחד יום מיום שנודע לו על התעודה, לערער בדרך תובענה לפני בית הדין האזורי לעבודה; כל עוד לא ניתן פסק-דין סופי לא יראו כאילו הופרה הוראה של סימן זה לגבי החדר הנדון בתובענה.

החלטת בית משפט
שלום
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

169. המפקח האזורי רשאי לבטל אישור לפי סעיף 166 או תעודה לפי סעיף 167, אם לדעתו חלו בחדר שינויים העושים אותו מתאים ליעודו, או לא מתאים ליעודו, הכל לפי העניין.

ביטול תעודה

סימן ז': מכבסות

170. במכבסה יינקטו אמצעים יעילים, על-ידי מאוורר או באופן אחר, לווסת את מידת החום בכל חדר גיהוץ ולסלק את הקיטור בכל חדר כביסה.

ויסות חום וסילוק
קיטור

171. (בוטל).

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

סימון ח': משקל משאות

172. (א) השר רשאי להתקין תקנות הקובעות את המשקל המקסימלי של משאות שעובדים במפעלים או במקומות עבודה אחרים ירימו, ישאו או יניעו.

תקנות בדבר הרמת
משקל יתר

(ב) בתקנות אלה יכול שייקבעו משקלים שונים לנסיבות שונות ויכול שיתייחסו לעובדים בדרך כלל, לסוג פלוני של עובדים או לעובדים בסוג או הגדר פלוני של מפעלים או מקומות

עבודה אחרים או בתהליך פלוני.

סימן ט': תקנות בטיחות, בריאות וגיהות

(תיקון מס' 9)
תשע"ו-2016

172 א. בסימן זה –

הגדרות
(תיקון מס' 9)
תשע"ו-2016

"אתר האינטרנט" – אתר האינטרנט של משרד הכלכלה והתעשייה;

"ביצוע עבודה" – לרבות ביצוע פעולה מסוג מסוים במסגרת העבודה ;

“הרשאה” – הסמכה, אישור, היתר, רישיון או הרשאה אחרת מאת נותן הרשאה, הנדרשים לפי פקודה זו לשם –

(1) ביצוע עבודה;

(2) ביצוע תפקיד בדיקה ובקרה;

(3) מתן הכשרה מקצועית;

"הוועדה" – ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת ;

"חוק ארגון הפיקוח על העבודה" – חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954;

"מחזיק במקום העבודה" – כל אחד מאלה:

(1) המעסיק;

(2) בעל מקום העבודה או תופש מקום העבודה;

(3) **המנהל בפועל את מקום העבודה;**

(4) מי שבהשגחתו או בפיקוחו פועל מקום העבודה;

(5) המנהל בפועל של תאגיד, אם מקום העבודה הוא בבעלות תאגיד;

"מקום עבודה" – כל אחד מאלה:

(1) מפעל כמשמעותו בפקודה זו ;

(2) מקום עבודה כמשמעותו בסעיף 3 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה;

(3) כל מקום אחר שהוחלו עליו הוראות פקודה זו, כולה או חלקה;

"נותן הרשאה" – כל אחד מאלה:

(1) השר;

(2) מפקח ראשי;

(3) גורם שהוסמך לתת הרשאה מכוח תקנות לפי פקודה זו ;

"שירות הפיקוח על העבודה" – השירות כמשמעותו בסעיף 1 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה;

“תפקיד בדיקה ובקרה” – תפקיד הכולל סמכויות בדיקה ובקרה הנדרשות בהוראות לפי סימן זה.

173. (א) השר, בהתייעצות עם ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה וארגוני מעבידים שלדעת השר הם יציגים ונוגעים בדבר, באישור הוועדה ובכפוף להוראות סעיפים קטנים (ג) עד (י), רשאי להתקין תקנות בדבר בטיחות, בריאות וגיהות במקומות עבודה לשם מניעת החשיפה לגורמי סיכון במקומות אלה או הפחתת החשיפה להם; לעניין זה, "גורמי סיכון" – מקור, מצב או פעולה שעשויים להזיק ולהביא לפגיעה גופנית או לבריאות לקויה, או לשילוב של אלה, לרבות מיתקן, ציוד, חומר, תהליך, ייצור, קרינה, או מעשה או מחדל הנהוגים או קיימים באותם מקומות.

(ב) בתקנות לפי סעיף קטן (א), רשאי השר בין השאר לקבוע –

(1) הוראות לעניין הימצאות במקום העבודה;

(2) איסור, הגבלה או תנאים לעניין שימוש בחומר, לרבות איסור על מכירתו או מסירתו לשימוש במקום עבודה;

(3) איסור, הגבלה או תנאים לעניין ביצוע תהליך.

תנאים לביצוע עבודה,
לביצוע תפקיד בדיקה
ובקרה ולמתן הרשאה
(תיקון מס' 9)
תשע"ו-2016

(2) לעניין מתן הרשאה לביצוע תפקיד בדיקה ובקרה – תנאים כמפורט להלן:

(א) לגבי מבקש הרשאה שהוא יחיד –

(1) תנאים כמפורט בפסקה (1);

(2) העדר ניגוד עניינים הקשור לביצוע התפקיד;

(3) יכולת העמדה של אמצעים לרבות מבנה, מיתקנים, חומרים וכוח אדם הדרושים לביצוע התפקיד;

(4) העדר הרשעה או כתב אישום תלוי ועומד בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לקבל הרשאה לביצוע התפקיד;

(5) העדר החלטה מינהלית שניתנה לפי כל דין בשל הפרת הוראה הקשורה לבטיחות בעבודה;

(ב) לגבי מבקש הרשאה שהוא תאגיד – רישומו כתאגיד בישראל ותנאים בעניינים כמפורט בפסקה (1)(א) ו-(2)(ג) ובפסקת משנה (2)(א) עד (5), שיתקיימו בנושאי המשרה בתאגיד או בתאגיד, לפי העניין; בפסקת משנה זו, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף למעט שותף מוגבל, או פקיד האחראי מטעם התאגיד על תחום ההרשאה;

(3) לעניין מתן הרשאה למתן הכשרה מקצועית – תנאים כמפורט להלן:

(א) לגבי מבקש הרשאה שהוא יחיד –

(1) תנאים בעניינים כמפורט בפסקה (1) ובפסקה (2)(א);

(2) תנאים לעניין דרכי ההכשרה שתינתן, לרבות הכשרה עיונית, קורסי ההכשרה, היקפם, תוכני הלימוד והבחינות שייערכו בסיומם;

(ב) לגבי מבקש הרשאה שהוא תאגיד –

(1) תנאים בעניינים כמפורט בפסקה (2)(ב);

(2) תנאים בעניינים כמפורט בפסקת משנה (2)(א).

173ב. (א) השר, באישור הוועדה, רשאי לקבוע חובות, הגבלות ותנאים שיחולו על מחזיק במקום העבודה, על מבצע עבודה, על מבצע תפקיד בדיקה ובקרה או על בעל הרשאה, לשם ביצוע העבודה או ביצוע התפקיד, לפי העניין, ובמהלך העבודה או התפקיד כאמור, לשם הבטחת מקצועיותם של המנויים בסעיף זה ושמירת הבטיחות, הבריאות והגיהות במקום העבודה; בתקנות לפי סעיף קטן זה רשאי השר לקבוע מחיר מרבי או מזערי שרשאי בעל הרשאה לגבות בעד שירות שהוא נותן במסגרת תפקידו.

חובות, הגבלות ותנאים החלים על מחזיק במקום העבודה, מבצע עבודה, מבצע תפקיד בדיקה ובקרה או בעל הרשאה (תיקון מס' 9) תשע"ו-2016

(ב) השר או מפקח ראשי רשאי להוסיף בהרשאה חובות, הגבלות ותנאים נוספים על האמור בסעיף קטן (א), שיחולו על בעל אותה הרשאה, לשם הבטחת מקצועיותו ושמירת הבטיחות, הבריאות והגיהות במקום העבודה.

(ג) (1) ראה השר או מפקח ראשי כי יש חשש ממשי לבטיחות, לבריאות או לגיהות, שלא היה ידוע לו בעת שנקבעו תקנות כאמור בסעיף קטן (א), ועקב כך יש להחיל בהקדם חובות, הגבלות או תנאים כאמור בסעיף קטן (ב) על בעלי הרשאה מסוג מסוים, רשאי הוא להורות על החלת חובות, הגבלות או תנאים כאמור בהוראה שתפורסם ברשומות ובאתר האינטרנט;

(2) הודעה על כוונה להורות על החלה כאמור בפסקה (1) תפורסם להערות הציבור באתר האינטרנט שלושים ימים לפחות לפני פרסום ההוראה כאמור בפסקה (1);

(3) הוראות כאמור בפסקה (1) ייכנסו לתוקף עם פרסומן ברשומות;

(4) על אף האמור בפסקאות (2) ו-(3), בנסיבות חריגות הנוגעות למיידיות החשש לבטיחות, לבריאות או לגיהות, או לחומרת החשש, רשאי השר או מפקח ראשי שלא לפרסם הודעה כאמור בפסקה (2), ורשאי הוא לקבוע בהוראות שיפורסמו באתר האינטרנט כי הן ייכנסו לתוקף במועד הפרסום באתר כאמור, ובלבד שהפרסום ברשומות יבוצע בהקדם האפשרי.

ביטול הרשאה,
אי-חידושה, הגבלתה
או התלייתה
(תיקון מס' 9)
תשע"ו-2016

173ג. (א) סבר נותן הרשאה כי מתקיים אחד מאלה, רשאי הוא לסרב לחדש הרשאה שנתן, לבטלה, להגבילה, להתנותה בתנאים או להתלותה לתקופה שלא תעלה על שנה אלא אם כן ראה שחומרת ההפרה או נסיבותיה מחייבות התליה לתקופה ארוכה יותר, או להורות למחזיק במקום העבודה להפסיק את עבודתו של בעל ההרשאה:

(1) ההרשאה ניתנה על יסוד מידע כוזב, זגוי, מטעה או חלקי;

(2) חדל להתקיים תנאי מהתנאים למתן ההרשאה;

(3) בעל ההרשאה הפר חובה, הגבלה או תנאי מהתנאים שנקבעו לפי סעיף 173ב או הוראה מההוראות לפי פקודה זו או לפי כל דין אחר, הקשורה לבטיחות בעבודה.

(ב) סבר נותן ההרשאה כי הפגם כאמור בסעיף קטן (א) ניתן לתיקון, רשאי הוא להורות לבעל ההרשאה לתקן ורשאי הוא להורות על אופן התיקון והמועד לתיקון; הורה נותן ההרשאה כאמור, יאפשר המחזיק במקום העבודה את התיקון; חלפה התקופה שקבע נותן ההרשאה והפגם לא תוקן להנחת דעתו, רשאי הוא, לאחר שנתן לבעל ההרשאה הזדמנות לטעון את טענותיו, לנקוט אמצעים כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) סבר נותן ההרשאה כי קיימת סכנה מיידית לבטיחות הציבור בהמשך פעילותו של בעל ההרשאה, רשאי הוא להורות על התליית ההרשאה לתקופה שלא תעלה על 14 ימי עבודה, עוד בטרם קבלת החלטה לפי סעיף זה.

(ד) החליט נותן ההרשאה לנקוט אמצעים כאמור בסעיף זה, ישלח לבעל ההרשאה הודעה מנומקת על כך בכתב.

173ד. (א) נקבע בתקנות לפי סעיף 173א, כתנאי למתן הרשאה, העדר הרשעה או כתב אישום תלוי ועומד בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין זה ראוי להיות בעל הרשאה, ונפתחה חקירה לפי דין נגד מבקש הרשאה או בעל הרשאה בקשר לעבירה כאמור, רשאי נותן ההרשאה לדחות את החלטתו לעניין מתן ההרשאה או חידושה, לפי העניין, עד לקבלת החלטה לעניין הגשת כתב אישום בקשר לאותה עבירה, אם ראה שהדבר מוצדק בנסיבות העניין בשל חומרת העבירה.

דחיית החלטה לעניין
מתן הרשאה או חידושה
בשל פתיחה בחקירה
(תיקון מס' 9)
תשע"ו-2016

(ב) החליט נותן ההרשאה לדחות את החלטתו כאמור בסעיף קטן (א), ישלח לבעל ההרשאה הודעה מנומקת על כך בכתב.

173ה. הרואה את עצמו נפגע מהחלטתו של נותן הרשאה לפי סעיף 173ג או 173ד, רשאי לבקש עיון חוזר בהחלטה, אם התגלו עובדות חדשות או השתנו הנסיבות ממועד ההחלטה הקודמת, בתוך 30 ימים מגילוי העובדות החדשות או שינוי הנסיבות.

עיון חוזר
(תיקון מס' 9)
תשע"ו-2016

173ו. (א) מי שניתנה בעניינו החלטה לפי הוראות סימן זה בידי מי שמנוי בפסקה (3) להגדרה "נותן הרשאה", רשאי להשיג עליה בכתב, בתוך שלושים ימים מיום שהומצאה לו ההחלטה.

השגה
(תיקון מס' 9)
תשע"ו-2016

(ב) הסמכות לרון בהשגה ולהחליט בה תהיה –

(1) לעניין החלטה כאמור של מי שנמנה עם שירות הפיקוח על העבודה – למפקח ראשי;

(2) לעניין החלטה כאמור של מי שאינו מנוי בפסקה (1) – למי שהשר קבע כי השגה על החלטה של גורם כאמור תידון לפניו, ככל שקבע.

(ג) החלטה בהשגה לפי סעיף זה תינתן בתוך שישים ימים מיום הגשתה.

(ד) אין בהגשת השגה לפי סעיף זה כדי לעכב את ההחלטה שלגביה הוגשה או לגרוע מתוקפה, ואולם מגיש ההשגה רשאי לבקש בהשגתו את עיכוב ביצוע ההחלטה; התבקש עיכוב כאמור, תינתן החלטה בעניין העיכוב בתוך שלושים ימים מיום הגשת הבקשה.

173ז. הרואה את עצמו נפגע מהחלטת נותן הרשאה לפי הוראות סימן זה, לרבות החלטה בבקשה לעיון חוזר כאמור בסעיף 173ה או בהשגה כאמור בסעיף 173ו, רשאי לערער עליה לפני בית הדין האזורי לעבודה, כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969, בתוך 45 ימים מיום שהגיעה ההחלטה לידיעתו; בדונו בערעור, יקיים בית הדין האזורי ביקורת שיפוטית על החלטת נותן ההרשאה.

ערעור
(תיקון מס' 9)
תשע"ו-2016

פרסום
(תיקון מס' 9)
תשע"ו-2016

החלטת דינים על בעל
הרשאה
(תיקון מס' 9)
תשע"ו-2016

החלטת דינים על בעל
הרשאה
(תיקון מס' 9)
תשע"ו-2016

מקום עבודה בחזקת מפעל

מקום עבודה בחזקת מפעל

מקום עבודה בחזקת מפעל

מקום עבודה בחזקת מפעל

מקום עבודה בחזקת מפעל

אחריות בעל הבנין

אחריות בעל הבנין

אחריות בעל הבנין

אחריות בעל הבנין

(תיקון מס' 6)
תשס"ה-2005

(תיקון מס' 6)
תשס"ה-2005

(תיקון מס' 6)
תשס"ה-2005

(תיקון מס' 6)
תשס"ה-2005

(תיקון מס' 6)
תשס"ה-2005

(תיקון מס' 6)
תשס"ה-2005

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(תיקון מס' 1)
חוזל"ד-1974

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

הגדרות

הגדרות

הגדרות

הגדרות

תחולת הפקודה על
תחנות חשמל וקווי
חשמל
(תיקון מס' 2)
תשמ"א-1981
(תיקון מס' 7)
תשע"ד-2014

אדם יחולו עליהם כל הוראות פקודה זו כאילו היו מפעל וכאילו מעסיקו של העובד בהם בייצור חשמל או בקרתו, או בקשר לכך, היה תופשו של מפעל.

(ב) חצרים שבהם מבוצע ייצור חשמל או בקרתו לשם הספקה וכרגיל אין בני אדם עובדים בהם, אולם הם מרווחים עד כדי שאדם יכול להיכנס לתוכם כשמותקנים בהם המכונות, המיתקנים או הציוד – יחולו עליהם ההוראות המנויות להלן כאילו היו מפעל וכאילו מעסיקו של העובד בהם בייצור חשמל או בקרתו, או בקשר לכך, היה תופשו של מפעל:

- (1) הוראות פרק א', סימן א': פרשנות;
 - (2) הוראות פרק ה', סימן ט': תקנות בטיחות ובריאות;
 - (3) הוראות פרק ח': ביצוע;
 - (4) הוראות פרק ט': עבירות, עונשין והליכים משפטיים.
- (ג) דין קווי חשמל של רשת חשמל ארצית כדין חצרים כאמור בסעיף קטן (ב).

181. השר רשאי בתקנות להחיל כל הוראה מן ההוראות המנויות בסעיף 180(ב) על מכונות, מיתקנים או ציוד, המשמשים, במקום שאינו בגדר החצרים המפורטים בסעיף 180, בייצור חשמל או בקרתו לשם הספקה, כאילו היו מכונות, מיתקנים או ציוד במפעל וכאילו היה מעסיקו של כל עובד בקשר לשימוש כאמור תופש של מפעל.

(תיקון מס' 2)
תשמ"א-1981
הרחבת התחולה
בתקנות
(תיקון מס' 7)
תשע"ד-2014

182. סעיף 180 לא יחול, אלא במידה שהורה על כך השר בתקנות, על חצרים שבהם מבוצע ייצור חשמל או בקרתו לתכלית הישירה של הפעלת מנוע חשמלי או כל מכשיר הצורך חשמל לתאורה, לחימום, לשידור או לקליטה של הודעות או תשדורות או למטרות אחרות כיוצא באלה.

סייג לתחולה

183. לענין הגדרת מפעל בסימן א' של פרק א' לא יראו חשמל כמצרך, אולם זולת זאת לא ישפיע האמור בסימן זה על תחולת פקודה זו על מפעל כמשמעותו בהגדרה האמורה.

שמירת התחולה

סימן ג' 1: סדנאות במוסדות חינוך

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

183א. (א)⁶ הוראות פקודה זו המפורטות להלן יחולו, בתיאומים הדרושים לפי הענין, על סדנאות בבתי ספר ובמוסדות לחינוך או להכשרה חקלאיים, ימיים או מקצועיים כאילו היו מפעל:

תחולת הפקודה על
סדנאות במוסדות
חינוך
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

- (1) הוראות פרק א': פרשנות ותחולה;
- (2) הוראות פרק ב': בריאות;
- (3) הוראות פרק ג': בטיחות;
- (4) הוראות פרק ד': רוחה לעובדים;
- (5) הוראות פרק ה', סימן א': אבק ואדים, סימן ב': הוראות בדבר אכילה ושתייה, סימן ג': הגנה על עיניים, וסימן ט': תקנות בטיחות ובריאות;
- (6) הוראות פרק ח': ביצוע;
- (7) הוראות פרק ט': עבירות, עונשין והליכים משפטיים.

(ב) שר העבודה יקבע, בצו באישור ועדת העבודה של הכנסת, בדרך כלל או לסוגי סדנאות או מוסדות, את מועד תחילתן של הוראות סעיף קטן (א).

סימן ד': מוסדות

184. (א) חצרים שהם חלק ממוסד של צדקה או ממוסד לתיקון עבריינים, ומבוצעת בהם עבודת כפיים בעשיית מצרכים שאינם מיועדים לשימוש המוסד או עבודה הכרוכה בכך, אך אין החצרים מפעל, יחולו בכל זאת הוראות פקודה זו על חצרים אלה כאילו היו מפעל והאדם שיש לו שליטה על המוסד היה תופשו.

תחולת הפקודה
במוסד צדקה וכו'

(ב) "עשיית מצרכים", לענין סעיף זה – לרבות שינויים, תיקונים, עיטורים, גימורים, רחיצתם, ניקויים או הכשרתם למכירה.

⁶ ר' צו הבטיחות בעבודה (סדנאות במוסדות חינוך), תשל"ח-1978.

(ב) ואלה ההוראות החלות כאמור:

- תחולת הפקודה על
טעינת אניות, פריקתן
וציודן בפחם

(ב) ואלה ההוראות החלות כאמור:

- סימן ו': מחסנים

תחולת הפקודה על
מחסנים

(ב) ואלה ההוראות החלות כאמור:

- ת"ט תשל"ד-1974

- בהן, סימן ד': משטחים, מדרגות וסולמות, סימן ו': שרשרות, חבלים ואבזרי הרמה, וסימן ז': מכונות הרמה;
- (3) הוראות פרק ג', סימנים י' ו"ד, לענין דודי קיטור;
- (4) הוראות פרק ד', סימן ו': תקנות לענין רווחה לעובדים;
- (5) הוראות פרק ה', סימן ט': תקנות בטיחות ובריאות;
- (6) הוראות פרק ו', סימן א': חלק מבנין שהוא מפעל נפרד, בכפוף לשינויים שעשה השר בתקנות;
- (7) הוראות פרק ז', סימן ב': תקצירים ותעודות, וסימן ג': פנקס המפעל, הכל בכפוף לשינויים שעשה השר בתקנות;
- (8) הוראות פרק ז', סימן ד': חובותיהם של עובדים, וסימן ה': איסור ניכויים משכר;
- (9) הוראות פרק ח': ביצוע;
- (10) הוראות פרק ט': עבירות, עונשין והליכים משפטיים.

סימן ז': אניות

188. "בניית אניה, קיומה ותיקונה", בסימן זה – כל עבודה –

הגדרה

- (1) בבניית אניה, בנייתה מחדש, תיקונה, כילולה מחדש, צביעתה וגימורה;
- (2) בפירוק אניה;
- (3) בהסרת אבנית של דוד קיטור באניה או בקילופו או בניקויו של דוד כאמור, לרבות תאי שריפה ותאי עשן של הדוד;
- (4) בניקוי של מכלים לשמן דלק או של שיפוליים שבאניה;
- (5) בניקוי מכלים או מחסנים באניה שהשתמשו בהם לאחרונה להובלת נפט גלמי או דלק נוזל אחר מכל סוג שהוא או כל חומר שנקבע כחומר מסוכן.

189. (א) בניית אניה, קיומה ותיקונה, המבוצעים בנמל או במספן, יחולו עליהם ההוראות המנויות בסעיף קטן (ב), ולענין ההוראות האמורות יראו את האניה כמפעל ואת הנוטל עליו את הפעולה כאמור יראו כתופשו של מפעל.

תחולת הפקודה על בניה ותיקון של אניות

(ב) ואלה ההוראות החלות כאמור:

- (1) הוראות פרק א', סימן א': פרשנות;
- (2) הוראות פרק ד', סימן ו': תקנות לענין רווחה לעובדים;
- (3) הוראות פרק ה', סימן ט': תקנות בטיחות ובריאות;
- (4) הוראות פרק ז', סימן ג': פנקס המפעל, סימן ד': חובותיהם של עובדים, וסימן ה': איסור ניכויים משכר;
- (5) הוראות פרק ח': ביצוע;
- (6) הוראות פרק ט': עבירות, עונשין והליכים משפטיים.

190. שום דבר האמור בפקודה זו לא יחול על בניית אניה, קיומה ותיקונה המבוצעים על ידי רב חובל או צוות של אניה או המבוצעים באניה כשהיא בהפלגת מבחן.

סייג לתחולה

סימן ח': בניה ובניה הנדסית

191. (א) בניה ובניה הנדסית המבוצעת דרך משלח-יד או עסק או לצורך עסק תעשייתי או מסחרי, לרבות השימוש בקו פסים או שלוחה שלו לבניה או לבניה הנדסית ולצרכיהן, וכן בניה שאינה תיקון או קיום בלבד אף אם אינה דרך משלח-יד או עסק – יחולו עליהן ההוראות המנויות בסעיף קטן (ב), בהתאמות ובשינויים שנקבעו, כאילו המקום שבו בוצעו הפעולות האמורות הוא מפעל וכאילו מי שנטל עליו את ביצוען (להלן – המבצע) הוא תופשו של מפעל.

תחולת הפקודה על בניה ובניה הנדסית

(ב) ואלה ההוראות החלות כאמור:

- (1) הוראות פרק א', סימן א': פרשנות;
- (2) הוראות פרק ב', סימן ה': נוחויות;
- (3) הוראות פרק ג' סימן ו': שרשרות, חבלים ואבזרי הרמה, וסימן ז': מכונות הרמה; (תיקון מס' 2 תשמ"א-1981)
- (3א) הוראות פרק ג' סימנים י', י"א, י"ג, ו-י"ד, לענין מיתקני לחץ;
- (4) הוראות פרק ד', סימן ו': תקנות לענין רוחה לעובדים;
- (5) הוראות פרק ה', סימן ט': תקנות בטיחות ובריאות;
- (6) הוראות פרק ז', סימן ב': תקצירים ותעודות, סימן ג': פנקס המפעל, סימן ד': חובותיהם של עובדים, וסימן ה': איסור ניכויים משכר;
- (7) הוראות פרק ח': ביצוע;
- (8) הוראות פרק ט': עבירות, עונשין והליכים משפטיים.
192. (א) המבצע בניה או בניה הנדסית שעליהן חלה פקודה זו ימציא למפקח האזורי לא יאוחר משבעה ימים לאחר התחלתן הודעה בכתב המציינת את הפרטים הבאים:
- (1) שם המבצע ומען הדואר שלו;
- (2) מקומה ומהותה של הבניה או הבניה ההנדסית;
- (3) אם ישתמשו במנועים, ואם כן – באיזה סוג;
- (4) פרטים אחרים שנקבעו.
- (ב) חובת ההודעה האמורה לא תחול כאשר יש למבצע יסוד סביר להניח שהבניה או הבניה ההנדסית תושלם תוך פחות מששה שבועות.
- (ג) המבצע בניה או בניה הנדסית במקום שכבר נעשת בו אותה שעה פעולה כאמור לא יידרש להמציא הודעה נוספת אם כבר ניתנה הודעה על הפעולה הנעשית.
193. (א) תקנות לפי סעיף 191(ב)(5) אין כוחן יפה לפגוע –
- (1) בעיצובו של מבנה הנדסי;
- (2) בשימוש בשיטת ביצוע לבניה הנדסית שנקבעה על ידי מהנדס, ובלבד שהשיטה אינה מנוגדת לבטיחות המבנה או לבטיחות העובדים.
- (ב) "נקבע על ידי מהנדס", בסעיף זה – נקבע על ידי המהנדס היועץ או המהנדס הממונה על הבניה ההנדסית, במיפרט, בתכניות חתומות או בהוראות בכתב.
- סימן ט': מעלית, דרגנוע או מיתקן לחץ בחצרים שאינם מפעל (תיקון מס' 6 תשמ"ה-2005)
194. (א) חצרים שאינם חלק ממפעל ומשתמשים בהם במעלית, בדרגנוע או במיתקן לחץ, יחולו עליהם ההוראות המנויות בסעיף קטן (ב) כאילו היו מפעל וכאילו היה האדם המשתמש בחצרים או תופש אותם למעשה תופש המפעל, אולם לענין ההוראות האמורות בפסקאות (3) ו-(4) יהיה בעל המעלית, הדרגנוע או מיתקן הלחץ, ולא התופש כאמור, אחראי להפרתן במידה שהן מתייחסות לדברים שבשליטתו.
- (ב) ואלה ההוראות החלות כאמור:
- (1) הוראות פרק א', סימן א': פרשנות;
- (2) הוראות פרק ג', סימן א': מכונות בדרך כלל, וסימן ב': מבנה של מכונות ומסחר בהן;
- (3) הוראות פרק ג', סימן ה': מעליות וסימן ה'1: דרגנועים;
- (4) הוראות פרק ג', סימנים י', י"א, י"ג ו-י"ד, לענין מיתקני לחץ;
- (5) הוראות פרק ו', סימן א': חלק מבנין שהוא מפעל נפרד, בכפוף לשינויים שעשה השר בתקנות;
- (6) הוראות פרק ז', סימן ג': פנקס המפעל, וסימן ד': חובותיהם של עובדים;
- (תיקון מס' 6 תשמ"ה-2005)

C:\Users\038723508\Desktop\חומר לאתר\פיקודת הבטיחות בעבודה.doc

199. (א) לענין רציף, מיגשה, מספן, מחסן, בניה ובניה הנדסית, כל אדם שרואים אותו כתופש של מפעל חייב לנהל פנקס מפעל ביחס לעובדים אצלו ולענין הוראות פקודה זו שעליו למלא לפי סעיפים 185, 187 או 191.	פנקס מפעל למקומות הנחשבים כמפעל
(ב) חצרים שבהם נמצאים בשימוש מעלית, דרגנוע או מיתקן לחץ, כל אדם המשתמש בהם או תופש אותם למעשה חייב לנהל פנקס מפעל לענין הוראות פקודה זו שעליו למלא לפי סעיף 194.	(תיקון מס' 6) תשס"ה-2005
(ג) פנקס מפעל המנוהל בהתאם לסעיף זה יירשמו בו פרטים ויצורפו אליו תסקירים מן האמורים בסעיף 198 השייכים לענין ושצויינו בהוראות שבגוף הפנקס.	
200. פנקס המפעל וכל פנקס או רשומה אחרים המנוהלים לפי פקודה זו יש לשמרם ולהחזיקם פתוחים לעיון מפקח במשך שנתיים לפחות, או תקופה אחרת שנקבעה לסוג או להגדר פלוני של פנקס או רשומה, מיום הרישום האחרון בהם.	שמירת פנקסים ורשומות
סימן ג': אישורים לעניין מיתקני גז טבעי לצריכה	(תיקון מס' 8) תשע"ו-2015
200א. תופש מפעל המחזיק במיתקן גז טבעי שהוראות פרק ב' 1 לחוק הגז (בטיחות ורישוי), התשמ"ט-1989 חלות עליו, ישמור את האישורים הנדרשים כתנאי לשימוש בגז טבעי במיתקן בהתאם להוראות פרק ב' 1 האמור, ויציג אותם למפקח או לבודק מוסמך, לפי דרישתם.	שמירת פנקסים ורשומות
סימן ד': חובותיהם של עובדים	
201. הוראות סימן זה יחייבו כל עובד במפעל או במקום אחר שעליו חלות הוראות פקודה זו.	תחולה
202. עובד לא יעשה במזיד ובלי סיבה סבירה דבר העלול לסכן את עצמו או את זולתו.	איסור מעשה העלול לסכן
203. עובד לא יפגע ולא ישתמש לרעה במזיד בכל אמצעי, התקן, נוחות או דבר אחר שסופקו או הותקנו לפי פקודה זו להבטחת בריאותם, בטיחותם או רווחתם של העובדים.	איסור לפגוע בהתקנים
204. סופק או הותקן לשימושו של עובד, לפי פקודה זו, אמצעי או התקן להבטחת בריאותו או בטיחותו, חובה עליו להשתמש בהם.	חובה להשתמש בהתקנים
סימן ה': איסור ניכויים משכר	
205. דבר שתופש מפעל חייב לעשותו, לספקו או להתקינו לפי פקודה זו, לא ינכה בשל כך מתשלום שהתחייב לשלם לעובד ולא יקבל מעובד תשלום בשל כך ולא יניח לאדם העובד אצלו לקבל מעובד תשלום כאמור, אלא אם יש לפי פקודה זו הוראה מפורשת אחרת בענין זה.	איסור ניכויים משכר
סימן ו': מצרכים שייבואם אסור	
206. אסור לייבא גפרורים שנעשו בחומר המכונה כרגיל בשם זרחן לבן או זרחן צהוב.	גפרורים בזרחן
207. נאסר בתקנות לפי פקודה זו שימוש בחומר פלוני או ביצוע תהליך פלוני, רשאי השר לאסור בתקנות את ייבואם של מצרכים שהחומר או התהליך שימש בייצורם.	מצרכים מחמרים האסורים בשימוש
208. לא ימכור אדם, לא יציע ולא יציג למכירה ולא יחזיק לשם מכירה מצרך שייבואו נאסר בסימן זה או לפיו.	מסחר במצרך שייבואו אסור
פרק ח': ביצוע	
209. למפקח יהיו הסמכויות המנויות להלן וכל סמכות אחרת הדרושה לביצוע פקודה זו:	סמכויות מפקח
(1) להיכנס ולעשות בקורת ובדיקות ביום או בלילה, במפעל או בכל חלק ממנו, אם יש לו סיבה סבירה להניח שאדם עובד בהם;	
(2) להיכנס ולעשות בקורת ובדיקות ביום –	
(א) בכל מקום שיש לו סיבה סבירה להניח שהוא מפעל;	
(ב) בכל חלק של בנין שמפעל נמצא בו, אם יש לו סיבה סבירה להניח ששם נמצאים בשימוש או מוחסנים חמרים דליקים ביותר או נפיצים;	

- (3) להביא עמו שוטר, אם יש לו סיבה סבירה לחשוש להפרעה רצינית בביצוע תפקידו;
- (4) לדרוש להציג לפניו פנקסים, הודעות ותעודות המנוהלים או מוחזקים לפי פקודה זו, לעיין בהם, לבדקם ולהעתיק מהם;
- (5) לעשות חקירה ובדיקה ככל הדרוש כדי לוודא אם נתמלאו הוראות פקודה זו לגבי מפעל ולגבי כל העובד בו;
- (6) לדרוש מכל אדם שהוא מוצא במפעל את הידיעות שיש בידו ליתן בדבר זהותו של תופש המפעל;
- (7) לחקור, לענינים שלפי פקודה זו, בין לבדו ובין בפני אדם אחר, כפי שיראה לנכון, כל אדם שהוא מוצא במפעל או אדם שיש לו סיבה סבירה להניח שהוא עובד במפעל או שהיה עובד בו תוך שלושת החדשים שקדמו לחקירה, ולדרוש ממנו להיחקר כאמור ולחתום על הצהרה בדבר אמיתות הדברים שעליהם הוא נחקר; אולם לא יידרש אדם לפי הוראה זו להשיב על שאלה או לתת עדות העלולה להפלייל.

210. (א) מפקח שהוא רופא רשאי לבצע בדיקות רפואיות הדרושות לענין תפקידיו לפי פקודה זו.

(ב) כל מפקח רשאי להביא עמו למפעל רופא לשם ייעוץ בענינים רפואיים.

211. (א) מפקח רשאי בכל עת ליטול לאנליזה דוגמאות מספיקות של החמרים המפורשים להלן, ובלבד שהודיע על כך תחילה לתופש המפעל או – אם אין להשיגו בנקל – למנהל עבודה או לאדם אחראי אחר במפעל (להלן בסעיף זה – התופש או שלוחו):

(1) חומר שבשימוש או המיועד לשימוש במפעל, המעלה על דעתו חשד של הפרת תקנה לפי פרק ה' או העלול לדעתו לגרום חבלת גוף לעובדים;

(2) חומר שבשימוש בייצור גפרורים או שעורבב לשימוש כאמור.

(ב) בשעת נטילת דוגמה רשאי התופש או שלוחו, לאחר שהמציא את ההתקנים הנחוצים, לדרוש מהמפקח שיחלק את הדוגמה לשלוש מנות, יסמן ויחתום או יקשור במהודק כל אחת מהן לפי מהותה, ויעשה בהן כך:

(1) ימסור מנה אחת לתופש או לשלוחו;

(2) ישמור מנה אחת להשוואה בעתיד;

(3) יגיש מנה אחת לעושה האנליזה.

(ג) אנליזה לפי סעיף זה תיעשה בידי מי ששר העבודה הסמיך אותו לכך, אולם לגבי מפעל שבמערכת הבטחון היא תיעשה בידי אדם שאישר לכך שר הבטחון או בידי מי שאותו אדם הסמיכו לכך.

(ד) תעודה הנחזית כתעודה שניתנה על ידי מי שהוסמך או אושר לפי סעיף קטן (ג) בדבר תוצאת אנליזה לפי סעיף זה, תהיה קבילה בכל משפט לפי פקודה זו לראיה על הדברים האמורים בה, אולם כל צד רשאי לדרוש שמי שעשה את האנליזה ייקרא להעיד.

(ה) לא יפרסם אדם את תוצאותיה של אנליזה שנעשתה לפי סעיף זה, ולא יגלה אותן לאדם שאינו מוסמך לקבלן.

(ו) מפקח רשאי ליטול דוגמה של חומר גלמי, או של חומר או חפץ מעובדים, לאחר שהודיע על כך לתופש או לשלוחו, וכן רשאי הוא לצלם כל חומר, מיתקן, מכונה או תהליך עבודה; אולם שר הבטחון או אדם שאישר לכך רשאי לאסור נטילת דוגמה או צילום כאמור אם ראו מניעה לכך מטעמי בטחון.

212. תופש מפעל, שלוחיו ועובדיו יספקו את האמצעים שדרש מפקח כנחוצים לאפשר כניסה, בקורת, בדיקה, חקירה, נטילת דוגמאות או פעולה אחרת לשם שימוש בסמכויותיו לפי פקודה זו לגבי אותו מפעל.

213. תופשו של מפעל ישלח למפקח נסחים מפנקס המפעל כפי שדרש המפקח לביצוע תפקידיו לפי פקודה זו.

סמכות לענינים
רפואיים
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974
נטילת דוגמאות
לאנליזה

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

החובה להמציא
אמצעים לבקורת

החובה להמציא
נפנקס המפעל

214. לכל מפקח תינתן תעודת מינוי ובשעת ביקורו במפעל או במקום שחלה עליו הוראה מהוראות פקודה זו יראה את תעודת המינוי, אם נדרש לכך, לתופש המפעל או לאדם אחר שיש לו תפקיד ניהולי אחראי במפעל.	תעודת מינוי של מפקח
215. תעודה לפי פקודה זו או לענינה, שניתנה מאת השר, המפקח הראשי או מפקח אזורי, יכול שתינתן לזמן מוגבל או ללא הגבלת זמן, והרשות שנתנה אותה רשאית לשנותה או לבטלה.	מתן תעודות
216. תקנה לפי פקודה זו יכול שתהיה לזמן מוגבל או ללא הגבלת זמן ויכול שתהיה בכפוף לתנאים כפי שהמתקין יראה לנכון, ויכול שתכלול הוראות משלימות והוראות גרר ככל שייראה דרוש לביצועה.	התקנת תקנות
217. (א) תעודה שיש חובה או רשות להמציאה לפי פקודה זו יכול שתומצא – (1) לאדם פלוני – במסירתה לידו, או בהשאתה במקום מגוריו או בשליחתה לשם בדואר; (2) לפירמה שעליה חלה פקודת השותפויות – במסירתה לשותף של הפירמה, או בהשאתה במשרד הפירמה או בשליחתה לשם בדואר; (3) לבעל או לתופש של מפעל, אף אם היו חברה שחלה עליה פקודת החברות או אגודה שיתופית שחלה עליה פקודת האגודות השיתופיות – בדרך כאמור בפסקאות (1) או (2), או במסירת התעודה או העתק נכון ממנה לאדם במפעל שגילו, לפי הנראה, איננו למטה משש עשרה. (ב) תעודה שיש להמציאה לתופש של מפעל יכול שימנענו אותה אל "תופש המפעל", לפי המען המתאים למסירה למפעל בדואר, בלי שם או תיאור נוספים. (ג) הוראות סעיף זה יחולו, בתיאומים המחוייבים, על תעודה שלפי פקודה זו יש חובה או רשות לשלחה לאדם, לפירמה, לבעל או לתופש.	המצאת תעודות ומשלוחן
218. אם לפי פקודה זו נקבע אדם כאחראי במקום התופש או הבעל של מפעל, תהא החובה או הרשות, לפי הענין, להמציא לו כל הודעה שיש חובה או רשות בפקודה זו או לפיה להמציא אותה לתופש או לבעל.	המצאת הודעות לאדם שבמקום התופש
פרק ט': עבירות, עונשין והליכים משפטיים	
סימן א': האחראים	
219. (א) על כל הפרה, במפעל או בקשר למפעל, של הוראות פקודה זו או תקנה לפיה, יהיה תופש המפעל, – או בעל המפעל, אם האחראיות להפרה מוטלת עליו בפקודה זו או לפיה – אשם בעבירה, בכפוף לנאמר להלן. (ב) תופש מפעל הפועל בהסתמך על פטור מיוחד שניתן בפקודה זו או לפיה ואינו מקיים את התנאים המצורפים לפטור, יראו אותו כמפר הוראות פקודה זו.	עבירות התופש או הבעל
220. היתה במפעל מכונה המונעת בכוח מיכאני שבעלה או שוכרה איננו תופש המפעל, יראו את הבעל או השוכר כאילו היה תופש המפעל לענין עבירה לפי פקודה זו שנעברה לגבי אדם שהוא עובד של הבעל או של השוכר או מקבל מהם גמול והוא עסוק ליד מכונה כאמור או בקרבתה או בקשר אליה.	בעל מכונה במקום התופש
221. אם מעשה או מחדל שתופש מפעל או בעל אחראי להם לפי פקודה זו הם לאמיתו של דבר מעשה או מחדל של שלוח, עובד, פועל או אדם אחר, יהיה דינו כדין התופש או הבעל, הכל לפי הענין.	העברייני למעשה
222. חברה, אגודה שיתופית או כל חבר בני אדם אחר שעברו אחת העבירות לפי פקודה זו, רואים כאחראי לעבירה גם כל מנהל, שותף או פקיד אחראי של אותו חבר בני אדם, ואפשר להביאו לדין כאילו עבר הוא את העבירה, אם לא הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ונקט אמצעים סבירים למניעת העבירה.	אחריות מנהל תאגיד או שותף (תיקון מס' 3) תשמ"ב-1982
223. עובד שהפר את הוראות פרק ז', סימן ד', או כל אדם שהפר תקנה לפי פקודה זו המטילה עליו במפורש חובה פלונית – הוא יהיה אשם בעבירה, ותופש המפעל או בעל המפעל לא יהיו	עבירות עובדים ואחרים

אשמים בה אלא אם הוכח שלא נקטו אמצעים סבירים למניעת ההפרה.
224. עבדו בני אדם במפעל שלא בהתאם להוראות פקודה זו או תקנה לפיה, יראו את הדבר כאילו היתה הפרת הוראה לגבי כל עובד לחוד.

הפרה נפרדת לגבי כל עובד
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

סימן ב': עבירות ועונשין

225. בכפוף לנאמר להלן בפקודה זו, העובר עבירה לפי פקודה זו שלא נקבע לה עונש במפורש, דינו – מאסר ששה חדשים או קנס 10,000 שקלים, ומאסר נוסף ארבעה עשר ימים או קנס נוסף 600 שקלים לכל יום שבו נמשכת העבירה, ובעבירה שהיתה עשויה לגרום מוות או חבלת גוף, דינו – מאסר שנה או קנס 20,000 שקלים, ומאסר נוסף ארבעה עשר ימים או קנס נוסף 600 שקלים לכל יום שבו נמשכת העבירה; אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מאחריות לפי דין אחר.

עונש כשלא נקבע במפורש
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974
(תיקון מס' 2)
תשמ"א-1981

226. (א) הורשע תופש מפעל או בעל מפעל בשל עבירה לפי פקודה זו שאינה עבירה לפי סעיפים 235 או 236, רשאי בית המשפט, בנוסף להטלת העונש או במקומה, לצוות עליו לנקוט אמצעים שיפורטו בצו, תוך הזמן שפורש בו, לתיקון הענינים אשר לגביהם אירעה ההפרה, ורשאי הוא, לפי בקשה, להאריך את הזמן.

צו לתיקונים

(ב) ניתן הצו, לא יהיה התופש או הבעל אחראי לפי פקודה זו להמשכת ההפרה בתוך הזמן שפירש בית המשפט.

(ג) תופש או בעל שלא ביצע צו לתיקונים תוך הזמן שפורש או הוארך כאמור, דינו – קנס 500 לירות או מאסר שבעה ימים בעד כל יום שבו נמשכת הפרת הצו אחרי הזמן שפורש או הוארך כאמור.

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

227. המפר את הוראות סעיף 46 או הוראות תקנות לפי סעיף 47, דינו – קנס 10,000 לירות או מאסר שישה חדשים.

מסחר אסור
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

228. בודק דוודים מוסמך או בודק מוסמך שלא שלח עותק של תסקיר למפקח האזורי בנסיבות שבהן נדרש לעשות כן לפי סעיף 119א יאשם בעבירה.

אי-משלוח תסקיר למפקח אזורי
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

229. בודק דוודים מוסמך או בודק מוסמך שעשה בדיקה שלא ביסודיות הנדרשת לפי הוראות פרק ג' או שערך תסקיר לקוי בפרט חיוני, דינו – קנס 2,000 לירות או מאסר שלושה חדשים, ואם ערך תסקיר כוזב ביודעין, דינו – קנס 10,000 לירות או מאסר שנה.

עריכת בדיקה או תסקיר שלא כראוי
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

230. השתמשו במפעל שאין לו מימלטים נאותים ומספיקים מדליקה, או השתמשו במפעל או בחלק ממפעל בניגוד לצו מימלטים, דין התופש – קנס 5,000 לירות או מאסר שלושה חדשים, וקנס נוסף 300 לירות או מאסר נוסף שבעה ימים לכל יום שבו נמשכת העבירה.

שימוש במפעל ללא מימלטים מדליקה או בניגוד לצו מימלטים
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

231. המפר את הוראות סעיף 195, דינו – קנס 1,500 לירות וקנס נוסף 150 לירות בעד כל יום שבו נמשכת העבירה.

תפישת מפעל בלא הודעה
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

232. המוריד או המקלקל תקציר, הודעה, טופס תקנות או כל תעודה אחרת שהוצגה לפי פקודה זו או הפוגע בהם, דינו – קנס 500 לירות או חודש מאסר.

פגיעה בתעודה מוצגת
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

233. המפר את הוראות סעיף 208 יאשם בעבירה וכל מצרך שנעברה בו העבירה והוא ברשותו יחולט; מצרך שחולט כאמור יושמד או יטופל בו בדרך אחרת כפי שבית המשפט יראה לנכון.

מסחר במצרך שייבוא אסור

234. המפר את הוראות סעיף 211(ה), דינו – קנס 5,000 לירות או מאסר שלושה חדשים.

גילוי תוצאות אנליזה
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

235. (א) העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שלושה חדשים ובכל הרשעה נוספת לפי סעיף זה תוך שנתיים מן ההרשעה האחרונה בשל אותה עבירה, דינו – מאסר ששה חדשים:

הפרעה למפקח
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974
(תיקון מס' 2)
תשמ"א-1981

(1) מפריע למפקח או מעכב אותו מהשתמש כראוי בסמכות שהוענקה לו בפקודה זו או לפיה;

- (2) מסרב להשיב או משיב תשובה כוזבת, בחקירה שהותרה בפקודה זו או לפיה;
 (3) אינו מציג פנקס או תעודה שנדרש להציגם בפקודה זו או לפיה;
 (4) מסתיר או מונע, או מנסה להסתיר או למנוע, אדם מהתייצב לפני מפקח או מהיחקר על ידיו.

(ב) נעברה במפעל עבירה לפי סעיף קטן (א) על ידי אדם שאיננו תופש המפעל, גם התופש יהיה אשם בה, אלא אם הוכיח שלא ידע על העבירה או שנקט בכל האמצעים הסבירים כדי למנעה.

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

236. (א) העושה אחת מאלה, דינו, בלי לפגוע בכל הוראה ענשית אחרת – קנס 10,000 לירות או מאסר ששה חדשים:

זיוף ומרמה
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

- (1) מזייף תעודה הדרושה בפקודה זו או בתקנה לפיה או לענין;
- (2) נותן תעודה כאמור או חותם עליה בידעו שהיא כוזבת בפרט חשוב;
- (3) מפיץ ביודעין תעודה כאמור כשהיא מזויפת או כוזבת כאמור, או משתמש בה;
- (4) מפיץ ביודעין תעודה כאמור כאילו היא חלה על אדם פלוני כשאינה חלה כן, או משתמש בה כאמור;
- (5) מתחזה כאדם הנזכר בתעודה כאמור;
- (6) מתיימר בכוזב להיות מפקח;
- (7) מעלים עין במזיד מאחת העבירות המנויות בפסקאות (1) עד (6);
- (8) רושם במזיד רישום כוזב בפנקס, בהודעה או בתעודה שניהולם, הצגתם, המצאתם או שליחותם דרושים בפקודה זו או בתקנה לפיה או לענין;
- (9) מצהיר או חותם במזיד הצהרה כוזבת שנדרש ליתן בפקודה זו או בתקנה לפיה או לענין;
- (10) משתמש ביודעין ברישום כוזב או בהצהרה כוזבת כאמור.

(ב) בסעיף זה "תעודה" – לרבות תסקיר.

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

237. (א) נעברה עבירה לפי פקודה זו על ידי שלא נעשתה בדיקה, לא נרשם או צורף תסקיר או לא נעשתה פעולה אחרת, בשעה או תוך הזמן שפורשו בפקודה זו או בתקנה לפיה, יראו את העבירה כנמשכת כל עוד לא נעשתה הפעולה כאמור.

הוראות בדבר עבירות
נמשכות

(ב) כדי להסיר ספק נאמר בזה, כי לענין עבירה נמשכת על הוראה מהוראות פקודה זו –

- (1) התחלה חדשה של העבירה כאמור, לאחר הפסקתה, היא עבירה חדשה;
- (2) מותר להגיש תביעה ולהרשיע ולהעניש את הנאשם מזמן לזמן על כל חלק של התקופה שבה נמשכת העבירה, ובלבד שלא הורשע ולא נענש על חלק זה של התקופה קודם לכן בשל אותה עבירה.

סימן ג': הליכים משפטיים

238. באישום לפי פקודה זו די לטעון שהמפעל הוא מפעל כמשמעותו בפקודה זו ולציין את שמו של הנחזה כתופש המפעל.

צורת האישום

239. הוראות סעיף 217 יחולו על ההמצאה והמשלוח של הזמנה לדין ושל צו בית המשפט שיש חובה או רשות להמציאם או לשלחם לפי פקודה זו.

המצאה ומשלוח של
הזמנה לדין וצו בית
המשפט

240. אם לפי פקודה זו נקבע אדם כאחראי במקום התופש או הבעל של מפעל, יחולו הוראות סעיף 218 על ההמצאה של הזמנה לדין או צו בית המשפט אליו ועל נקיטת הליך כלפיו.

הליכים כלפי אדם
שבמקום התופש

241. אם בפקודה זו או לפיה נדרש רישום בפנקס המפעל או בפנקס אחר או ברשומה אחרת – יהא הרישום שנעשה על ידי תופשו של מפעל או מטעמו קביל כראיה נגדו על העובדות שצוינו בו; והעובדה שלא נעשה רישום שנדרש כאמור, בדבר קיום הוראה מהוראות פקודה זו או תקנה לפיה, תשמש ראיה שאותה הוראה לא קויימה.

רישום בפנקס כראיה

242. (א) אדם הנמצא במפעל שעה שנעשית עבודה או כשהמכונות בתנועה – למעט זמן הפסקות לארוחות או למנוחה – יראו אותו לענין פקודה זו כמי שעובד אותה שעה במפעל כל עוד לא הוכח היפוכו.

אדם במפעל ייראה כעובד בו

(ב) סעיף זה לא יחול על מפעל אשר בו העובדים היחידים הם בני משפחה אחת הגרים שם.

243. (א) תופש מפעל או בעל מפעל שהואשם בעבירה לפי פקודה זו זכאי לדרוש שאדם אחר, שאותו הוא מאשים כעבריין למעשה, יובא לפני בית המשפט בזמן שנקבע לשמיעת אישום, ובלבד שיעשה שתי אלה:

אישום העבריין למעשה ודינו

(1) יגיש אישום כדין נגד האדם האחר;

(2) יתן לתובע הודעה מוקדמת לא פחות משלושה ימים על כוונתו לעשות כן.

(ב) התובע יהיה זכאי לחקור חקירה שכנגד את התופש או הבעל אם הוא מוסר עדות, או כל עד שהזמין לתמיכת האישום שהגיש, ולהביא ראיות מפריכות.

(ג) אם לאחר שהוכח ביצוע העבירה הוכיח התופש או הבעל להנחת דעתו של בית המשפט שתי אלה:

(1) הוא שקד כראוי על הפעלת ההוראות של פקודה זו ושל כל תקנה לפיה השייכת לענין;

(2) אדם אחר כאמור בסעיף קטן (א) ביצע את העבירה הנדונה בלי הסכמה, העלמת עין או מחדל זדוני מצד התופש או הבעל, –

התופש והבעל לא יהיו אשמים בעבירה, אלא אותו אדם יורשע בה, ובית המשפט רשאי, לפי שיקול דעתו, לחייבו בתשלום ההוצאות הכרוכות במשפט.

(ד) אם בשעת גילוי עבירה הוברר להנחת דעתו של מפקח ארבע אלה:

(1) התופש או הבעל של המפעל שקד כראוי על הפעלת ההוראות של פקודה זו ושל כל תקנה לפיה השייכת לענין;

(2) מי הוא האדם שעבר את העבירה;

(3) העבירה נעברה בלי הסכמה, העלמת עין או מחדל זדוני של התופש או הבעל;

(4) העבירה נעברה תוך הפרת הוראותיו של התופש או הבעל, –

ייתבע לדין האדם שלפי דעת המפקח הוא העבריין למעשה, בלי שייתבע התופש או הבעל תחילה.

244. (בוטל).

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

245. (א) חצרים שהושכרו כולם או מקצתם כמפעל, ושינויי מבנה או שינויים אחרים דרושים בהם למילוי הוראה של פקודה זו או של תקנה או דרישה לפיה, רשאי הבעל או התופש לפנות לבית המשפט המחוזי ולטעון, לפי הענין, טענה מטענות אלה:

תביעה לשינוי הסכם או לחלוקת הוצאות בין בעל לתופש

(1) כי לרגל הסכם שביניהם נמנע ממנו לבצע את השינויים;

(2) כי יש לחייב את שכנגדו בהוצאות הכרוכות בשינויים, כולן או מקצן.

(ב) בית המשפט, לאחר ששמע את בעלי הדין ואת העדים שירצו להזמין, רשאי ליתן, כפי שיראה צודק וישר בנסיבות המקרה –

(1) לענין טענה לפי סעיף קטן (א)(1) – צו המבטל או המשנה את תנאי ההסכם;

(2) לענין טענה לפי סעיף קטן (א)(2) – צו בדבר ההוצאות או חלוקתן, בהתחשב עם תנאי הסכם שביניהם, ולחלופין, לפי בקשת אחד מהם, לשים קץ לשכירות.

פרק י': כללי

246. הוראות פקודה זו באות להוסיף על הוראותיו של כל חוק אחר ולא להחליפן או לגרוע מהן, זולת אם יש הוראה אחרת מפורשת.

שמירת דינים

247. השר ממונה על ביצוע פקודה זו.

ביצוע

247א. השר, באישור הוועדה, רשאי לקבוע –

אגרות
(תיקון מס' 9)
תשע"ו-2016

- (1) אגרה בעד הגשת בקשה לקבלת הרשאה כהגדרתה בסעיף 172א ולחידושה;
 (2) אגרה בעד השתתפות בבחינות לשם קבלת ההרשאה;
 (3) אגרה שעל בעל הרשאה לשלם בעד פיקוח על מילוי תנאי ההרשאה בידי שירות הפיקוח על העבודה כהגדרתו בסעיף 172א.
 248. תחילתו של נוסח חדש זה ביום א' בניסן תשל"א (27 במרס 1971).

תחילה

התוספת

(סעיף 164)

הוראות בדבר לחות בתהליכי טקסטיל

סימן א': ציוד

1. בחדר שבו מעלים לחות מלאכותית יותקנו ויקויימו שני מדי-לחות הממלאים את הדרישות שקבע השר בצו בדבר מבנם וקיומם; אחד ייקבע במרכזו של החדר ואחד בצדו או במקום ובמצב שמפקח הורה עליו או אישר אותו, ובלבד שיהיו נראים ברורות לעובדים.
 2. המפקח הראשי רשאי בתעודה להורות לגבי מפעל או חדר שבו, כי די בהתקנתו וקיומו של מדי-לחות אחד במקום שנים והוא ייקבע במקום ובמצב שיורה עליו מפקח.
 3. סמוך לכל מדי-לחות יהיו תלויים טופס שנקבע לרישום המקראים ולוח לחות כזה:
 לוח לחות
 4. (א) מדי-לחות ייקרא בכל אחד מזמנים אלה בכל יום שבו בני אדם עובדים בחדר:
 (1) אם עובדים בבוקר – בין השעות 10.00-11.00;
 (2) אם עובדים אחרי הצהריים – בין השעות 15.00-16.00;
 (3) אם עובדים לפני 06.00 או אחרי 20.00 – בזמנים אחרים שיורה עליהם המפקח האזורי.
 (ב) קריאת מדי הלחות ורישום המקראים בטופס לרישום ייעשו על ידי אדם שמינה לכך תופש המפעל.
 (ג) טפסים לרישום, לאחר הרישום האחרון בהם, יישמרו במפעל לעיון.
 5. הרישומים שבטופס לרישום יהיו ראייה לכאורה ללחות האטמוספירה ולמידת החום בחדר.
 סימן ב': הגבלת לחות
 6. לא תועלה לחות מלאכותית בחדר באחת הנסיבות האלה:
 (1) המקרא של המדחום בעל הגולה המורטבת עלה על 22.5 מעלות צלסיוס;
 (2) בחדר שטווים בו כותנה, או טווים מרינו או קשמיר בתהליך הצרפתי או היבש, או טווים או סורקים צמר באותו תהליך – עלה המקרא של המדחום בעל הגולה המורטבת על 26.5 מעלות צלסיוס;
 (3) ההפרש בין המקרא של המדחום בעל הגולה המורטבת לבין המקרא של המדחום בעל הגולה היבשה הוא פחות מההפרש שצויין בלוח הלחות.
 7. (א) בהעלאת לחות מלאכותית לא ישתמשו במים העלולים לגרום נזק לבריאות העובדים או לגרום לצחנה מזיקה או מטרידה.
 (ב) לענין סעיף קטן (א) יראו מים כעלולים לגרום נזק לבריאות העובדים אם הם סופגים מתמיסה חומצנית של פרמנגנט האשלגן יותר משבעה מיליגרמים של חמצן לליטר מים תוך ארבע שעות בחום של 15.5 מעלות צלסיוס.
 8. אם מתכוונים שהלחות האטמוספירית בחדר מסויים לא תהיה גדולה מלחות שיש בה הפרש של 2.2 מעלות צלסיוס לפחות בין המקרא של המדחום בעל הגולה המורטבת לבין המקרא של

שני מדי-לחות

פטור

לוח לחות וטופס לרישום

קריאת מדי-לחות

הרישומים ראייה

הגבלת לחות

אין להשתמש במים מזיקים

הגבלת לחות לפי שיטה מיוחדת

המדחום בעל הגולה היבשה, ונמסרה הודעה על כך למפקח האזורי בדרך שנקבעה – הוראות תוספת זו לענין קריאת מדי-לחות וטפסים לרישום לא יחולו לגבי אותו חדר כל זמן שמקויים לפחות אותו הפרש והעתק של הודעה כאמור מוצג בחדר.

יעקב ש' שפירא
שר המשפטים

לוח השוואה

מונחים המשמשים בלוח זה

התקן provide	א
ז	אבזור fitting, attachment, accessory
זרוע (בעגורן) jib	אבזור הרמה lifting tackle
זרוע (בעגורן) דיג	אדים fumes
ח	אנר vent
חוסך (בדוד קיטור) economiser	אחיזת יד handhold
חידוש מילוי מִשְׁקִים repointing	אנקול hooking
חיצן baffle	אכל corrode
חצה ושוב traverse	ב
חצרים לשכירות כוח tenement	בור pit, vat
factory	בית כסא מעל בור privy
כ	במיד wilfully
כַּבֵּשׁ gangway	ג
כווןן adjust, set up	גדרה close, curtilage, enclosure
כוש spindle	גל shaft
כַּוֵּת manhole	גלגלון pulley
כַּוֵּת יד handhole	גלגלת pulley block
כַּלֵּל מחדש refit	גלילה lapping
כַּנֵּת crab, winch, gin wheel, teagle	גמר finish
ל	גשר bridge, viaduct
לולב bolt	ד
לַכָּה varnish, lacquer	דוכן platform
מ	דפסות אבן lithography
מאגר reservoir	דפסות בִּלְטֵט letter-press
מַאֲחִז handhold	דפסות שְׁקַע photogravure
מבדוק dock (dry or floating)	ה
מד לחץ קיטור steam pressure gauge	הלחמה קשה brazing
מדִּרְכָּת מעבר gangway	הלחמה רכה soldering
מוביל מים aqueduct	הסרת אבנית scaling
מוט גֶּלֶם stock bar	השלם make up, v.
מוצא outlet, exit	השנה (חשמל) transform
מִזְח pier	התאמה adjustment
מזח עגינה jetty	התקן device, appliance

מכל קיטור steam container	מחבר joint, coupling
ממלט escape, means of escape	מחנן indicator
מיתקנים works	מיגשה wharf
מכוונן-מכונת-כלים toolsetter	מכל vessel, tank
	מכל ניקוז blow-off vessel

עוסק, עוסק	person working	מכוון	guide
עיקה	sump	מכונות	machinery
עיצוב	design	מכשיר	apparatus
עשוי במשיכה	solid drawn	מכשיר עיתוק	striking gear
פ		ממיר (חשמל)	converter
פיר מעלית	liftway, hoistway	ממסרת	transmission machinery
פקק נתיך	fusible plug	מסביב ל...	precincts of...
פתח שבקיר	teagle opening	מסוך	ancased
צ		מסוע עילי (מכונת הרמה)	runway
צוהר	skylight	מספן (wet)	dock
צור	flint	מספנה	yard (for shipbuilding)
צחנה מזיקה או מטרידה	effluvia	מעבר לאדים	flue
צינור הרקה	blow-off pipe	מענב	sling
צפחה	slate	מענב רב-ענפי	multiple sling
צורות	gravel	מעלית	lift, hoist
ק		מעקה	hand-rail
קבועות	fixtures	מקרא	reading
קיים	maintain	מראה מפלס מים	water gauge
קילוף	scurfing	מרכב	carriage
קירוי (של חדר)	top (of room)	משולב	interlocking
קפל, v.	plait	משחן	superheater
ר		משנק	choke
רובד	landing	מתג, v.	switch
רווחה	welfare	נ	
רפה	anneal	נחזה	ostensible, purporting
רצועת הנע	driving belt	נחשון	coil
רציף	quay	נח	stationary
ש		נח	extract
שדר (הודעות ותשדורות)	transmit	ס	
שחם	granite	סגבת שיניים	pinion
שיפולים	bilges	סביבול	swivel
ת		סגיר	shackle
תא (במעלית)	cage (of lift)	סיגים	slag
תא אש ותא שריפה	boiler-furnace	ספק	provide
תעלה עליונה (של גלגל מים)	head	ע	
race		עובד	person employed

תעלה תחתונה (של גלגל מים) tail

race

תעודה certificate, document

תקציר abstract

תשדורות communications

תשלובת גללים gearing

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)